

Dünyayı saran yeni kâbus: Alman-Rus ehli salibine doğru...

Almanya: "Rusyanın hazırlıkları malûmatımız dahilinde yapılıyor,, diyor Fransızların fikri: "Sovyetlerin Almanya lehine müdahalesi takdirinde bütün Balkanlar, Türkiye ve Almanyanın müttefikleri mücadeleye sürüklenecektir,,

Sovyet - Japon mütarekesi dün bilfiil başladı

AKİSLER

Amerikalılar diyorlar ki
«Bir Alman - Rus ehli salibi karşısında bigâne kalamayız. Bitaraflık kanunu tadil edilecektir.»

İtalyanlar diyorlar ki
«Japon - Rus anlaşması dün yanın büyük bir kısmında sulhü garanti ediyor ve yarın umumî bir pakt mahiyetini alabilecektir.»

Almanlar diyorlar ki
«Rus - Japon anlaşmasından çok memnunuz. Nihayet iki taraf aralarındaki ihtilâfların yalnız İngilizlerin işine yaradığını anlamışlardır.»

Lehler diyorlar ki
«Evet Sovyetler Polonya mahvolursa bir kısım araziye almak istiyorlar; fakat o zaman bu hareket Lehistanı karşı olmuştur.»

Telgrafların ortaya attıkları sayılara göre Lehistanın Almanya ile Rusya arasında kısmen paylaşılmasını müteakib alacağı şekil

Londra 16 (Hususi) — Domei ajansı Tokyodan bildiriyor: Dün Moskovada yapılan anlaşma mucibince, beş aydanberi Mogol - Mançu hududunda, Sovyet ve Japon kuvvetleri arasında cereyan eden müsademeler bugün sona ermiştir. (Devamı 7 inci sayfada)

İngilizler "30 sene harbetmiye hazır bulunuyoruz,, diyorlar

Londra 16 (Hususi) — Harbin mes'uliyeti meselesini tetkik eden «Spectator» gazetesi, bu mes'uliyetin Hitlerlere aid olduğunu tebarüz ettirdikten sonra, Nazi rejimini imha etmek için İngilterenin değil üç, otuz sene dahi harbetmeğe azmetmiş bulunduğuna yazmaktadır.

Almanlar Varşovaya teslim olması için 12 saat mühlet verdiler

Garb cephesinde ilk defa olarak toplu kuvvetler arasında çarpışmalar oldu

Almanlar Lehistan'da iki şehir daha zapt ettiklerini bildiriyorlar, uzun menzilli toplar da dün Varşovanın merkez kısmına ateş açtılar

Garb cephesinde

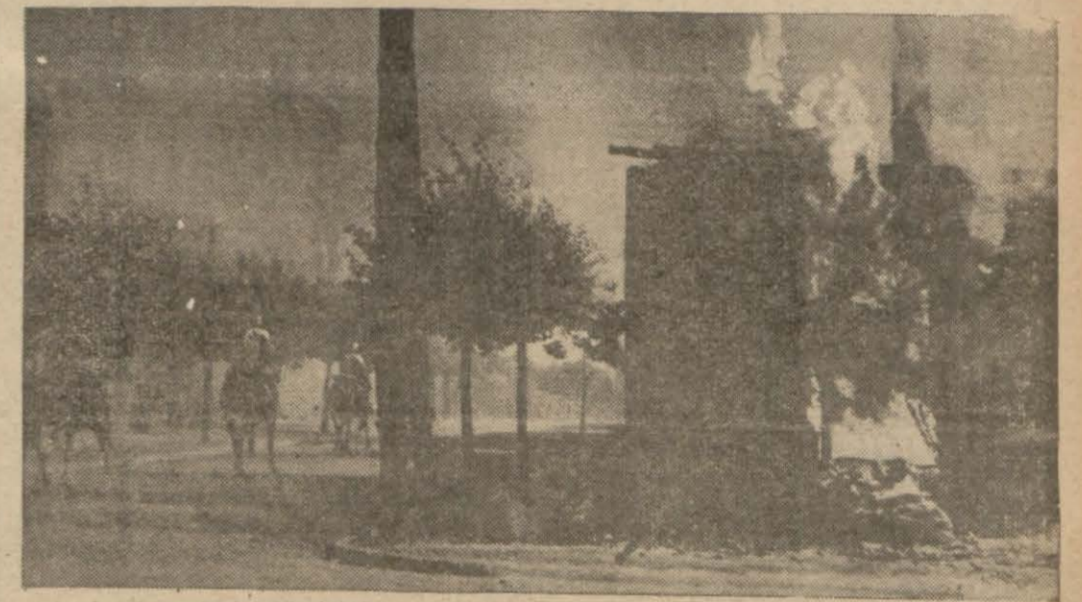
Paris 16 (A.A.) — Erkânharbiyenin tebliği: Gece, cephenin muhtelif noktalarında faaliyet görülmüştür. Düşman, en ziyade Saarbrücken'in cenubunda topçu faaliyeti göstermiştir. Moselle'nin şarkında kıtaatımız, bir çok noktalarda ilerlemiştir. Vadinin cenub mntakasında Sled'de düşmanın kuvvetli mukabil taarruzları muvaffakiyetle paskürtülmüştür.

Dün akşamki tebliğ

Paris 16 (A.A.) — 16 Eylül akşam tarihli Fransız tebliği: Cephenin heyeti umumiyesinde iki taraf topçusu şiddetli faaliyette bulunmuş tur. Düşman, karşımızda kıt'alarını durmadan takviye etmektedir. Birçok noktalarda düşman, gerilerken, bazı köylerini terk ve tahrib eylemiştir.

Çarpışmalar muharebeler halini aldı

Paris 16 (A.A.) — Havas bildiriyor: Salâhiyetler askeri mahfellerde bu sabah tebarüz ettirdiğine göre, bütün garb cephesi boyunca, Alman arazisinde çarpışmalar vukua gelmektedir. Çarpışmalar, artık iki ordunun birbirine giriştiği muharebeler halini almıştır. (Devamı 3 üncü sayfada)

Alman süvarileri alevler içerisinde bir Leh şehrine girerlerken

Şark cephesinde

Berlin, 16 (A.A.) — Alman başku - mandanlığının tebliği: Lwov kapılarında, Tanewo üzerinde Biljor yakınlarında iki taraf arasında muharebe devam etmektedir. Alman kıtaatı Przemysl'i işgal etmiştir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Hariciye Vekili Moskovaya hareket ediyor

Ankara 16 (A.A.) — Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu Ankaraya yapılan ziyaretleri iade için vukubulan davet üzerine Moskovaya hareket edecek ve bu vesile ile iki dev- (Devamı 3 üncü sayfada)

Bulgaristan bitaraflığını ilân etti

Sofya 16 (A.A.) — Nazırlar meclisi, dün akşamki toplantısında, aşağıdaki bitaraflık deklarasyonunu yapmağa karar vermiştir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Vaziyet

Şark ve garb cephelerinde denizlerde dün neler oldu?

Yazan: Emekli General H. Emir Erkilet

Harb vaziyeti

Denizlerde: Alman amirallığı İngilizlerin bitaraf memleketlere de teşmil ettiği ablukaya şiddetli bir denizaltı harbibe mukabele etmektedir. Yeniden iki İngiliz ticaret gemisi batırılmıştır. Buna mukabil İngiliz deniz uçakları, muhribleri denizaltı muakkibleri daha geniş sahalarda Alman denizaltılarını şiddetle takip ve tahrib etmektedirler. Amerika sularındaki Alman ticaret gemilerini takib için 6 İngiliz kruvazörü Panama kanalı mntakasına gelmiştir.

Garb cephesinde:

Bütün cephede iki taraftan topçu faaliyeti olmuş ve ileri arazide kaybettikleri yerleri geri almak için Almanlar Şarl Lui şehrine hâkim olan platoda ve bunun hemin garbindeki Nied suyu boyunca mukabil taarruzlarda bulunmuşlardır. Fransız mevzileri üzerinde faaliyette bulunan Alman uçakları Fransız av tayyareleri tarafından döndürülmüştür. Elhâsıl bütün bu müsademeler hududların çıkıntı teşkil eden yerlerinde cereyan etmekte ve Sigfrid mevziine (Devamı 3 üncü sayfada)

Hergün

Almanyanın hesabları

Yazan: Muhittin Birgen

Almanya ile Rusya arasında bir ademi tevazü paketi imza edileceği haberi neşrolunduğu günden itibaren, bu pakten alelade bir ademi tevazü aleti olmakla kalmayacağı, belki de bunun arkasında daha geniş hedefli bir anlaşma bulunmasını çok muhtemel olduğunu söylemişim. Üç haftadan beri ceyran eden hadiseler, benim bu görüş tarzımı tekbiz etmediği giol bilakis onu teyid dahl eylemektedir.

Beni, bu tarzda düşünmeğe sevkeden sebebler muhtemeldir:

Evvelâ, Almanya şimdiye kadar hesabız hareketlere atıldığını gösterir üç bir misal vermemiştir. Rusya tarafından kendisine tam bir emniyet temin etmedikçe, İngilterenin karşısına geçip ona ve onunla birlikte belki de bütün dünyaya meydan okumaz. Böyle bir teşebbüse girişebilmek için, hattâ, sade Rusya tarafından Almanyayı emniyet altına almak kifayet etmez, belki de onun, muayyen meseleler üzerinde, kendisi ile elbirliği yapmayı kararlaştırmış olması da icab ederdi.

Sanliyen, Rusya gibi büyük bir kuvvet, büyük bir dünya hareketi içinde yalnız seyirci rolünü oynamakla kifaya razı olamazdı. Onun da kendisine göre bir rolü bulunacağı tabii idi. Almanya bu vaziyeti çok iyi bildiği için Rusya ile yaptığı anlaşmanın da o derece esası, tafsilâtı ve sağlam olmasına dikkat mecburiyetindedir.

Sallisen, Rusyanın İngiltereye karşı Almanyaya ile birlikte müşterek bir harekete kadar gidebileceğini gösterir âlemetler yok değildir: Meselâ, Almanya ile çoktanberi gizli bir temasta bulunduğu halde İngiltere - Fransa ile açık konuşmalar yapması, bu açık konuşmalar esasında bile bazan Rus gazetelerinin İngiltere aleyhinde neşriyatla bulunmaları gibi.

Rablan, İngiltere ile Rusya arasında son iki asır zarfında daimi bir mücadele hali hüküm sürmüştür. Dalma, Rusya ilk defa nizlere doğru inmek istemiş, İngiltere de buna mâni olmuştur. O suretle ki bugün Rusyanın domyan denizlerde, doğrudan doğruya kendisini dünyaya bağlayan bir karışık sahil yoktur. Rusya, daima bunu aramış, İngiltere de kâh doğrudan doğruya, kâh bilvasita onun önüne çıkmıştır. Uzaksarkta, cenubi Asyada, Yakınsarkta, yani İranda ve Boğazlarda Rusyayı daima İngilterenin karşısında bulunduran bu siyaset, iki memleketi kâh açık, kâh gizli bir mücadele içinde tutmuştur. Rusya, tarihte birçok defa Prusya ve Almanya ile anlaşıtı ve devir devir dost yaşadığı halde, İngiltere ile yalnız Cihan Harbinin üç senesi devamınca beraber yürümüştür.

Bu ve bu gibi daha bir takım sebeblerden dolayı Rusyanın İngiltere aleyhine müteveccih bir siyaset üzerinde Almanya ile bir anlaşma yapmasını mümkün görmek kabildir. Bununla beraber, Almanya ile İngiltere birbirleriyle kapıştıktan sonra Rusyanın bütün müstakil bir siyaset takip etmesi ihtimali de yoktur. Bunun için, anlaşma hakkında esas itibarile böyle düşünmekle beraber, katı hükümler vermek için hâdiselerin inkışafını beklemek te zaruri idi.

★

Şimdiki halde hâdiselerin inkışafı bu görüş tarzımı teyid lehindedir. Bu hâdiselere bir bakalım:

Evvelâ, Rusyanın Lehistan işlerine müdahale edeceğini gösteren âlemetler çoğalmıştır. Almanlar Leh - Rus hududlarına yaklaşırlarken Alman gazeteleri bu taraflardaki işlerin bir kısmını Ruslara devir edeceklerini gösterir yazılar yazıyorlar. Lehistanın taksimi hakkındaki rivayetlerin tahakkuk etmek üzere bulunduğunu zannediyorum.

Sanliyen, Almanlar Balkanlara el uzatmayacakları hakkında Ruslara vermiş oldukları kuvvetle tahmin edilen sözü tutmaya itina gösteriyorlar. Bu itinanın bir delili, Almanların Macaristan haricte nazımını Berline davet ederek Romanyaya kat'iyen dokunmamak lâzım geldiğini kendisine tenbih etmiş olduklarını gösterir âlemetlerdir. Kont Çaki Berlinden döndüğü zamandanberi Macaristanda Romanyaya karşı takip edilen siyaset daha mülayim bir şekil almıştır. Kont Çaki Peşteye dönmüş ve Macaristan yeniden ve Romanya ile anlaşmaya mütemayil bir siyasete geçmiştir. İkinci delili de, Lehistandaki askerî hareketin siyasi olan kısmıdır. Bu siyasi kısım, Alman ordusunun en cenub ucile süratle yürüyerek Lehistan - Romanya hududunu kapamaya çalışmasıdır. Almanlar, bu gayretin gayesinin, Romanya ile herhangibir ihtilâta mahal bırakmamak olduğunu söylüyorlar.

Sallisen, Rusya Japonlarla anlaşiyor. Eğer bu anlaşma hakkındaki haberler ve yapılan dedikodular böyle devam ederse, Avrupada olduğu gibi, Asyada da İngiltereye karşı bir komplo hazırlanmakta olduğuna inanmak icab eder.

Bununla beraber, bu kadar mühim hâdiselere taallük eden bir siyaset inkışafı hakkında hüküm ve mekte acele edilemez. Bu işlerin daha çok sürpriz ihtimalleri vardır. Şu işaret ettiğimiz istikametlerde bir inkışaf çok mümkün olduğu halde bunun aksine sürprizler de henüz imkân haricinde değil. Hitlerin kendi hesablarında aldandandı dığı hâdiselerin bundan sonraki inkışafı arasında anlaşılacaktır. Şimdiki işler onun hesabı ile hemahenk bir istikamette gidiyor. Biz de bunların âlemetlerini görüyoruz. Fakat, bu gidis böylece devam edecek mi? Onu, ancak önümüzdeki vukuat arasında göreceğiz.

Muhittin Birgen

Resimli Makale:

≡ Muvaffakiyet bir leke sabunudur ≡

1914 muharebesinin hitamından bir yıl evvel Almanya bilvasita sulh teklif etmişti. Fransız Başvekil Klemanso reddetti. Sonunda da zaferi kazandı. Fransızlar onun namına ölümünden sonra heykel diktiler, tarihe de adını «zaferin babası» olarak geçirdiler. Fakat ya harbi sonunda kazanmasaydı ne diyeceklerdi?

İnsan herhangi bir işin başarılmasında kullanılan vasıtaları ölçerek, meşru ve temiz olup olmadığına bakarak hükümünü ona göre vermeye maalesef henüz tamamen alışmış değildir. Sadece neticeye bakar, muvaffak olunup olunmadığını araştırır, gayeye varmak için geçilen yolları da ekseriya unuttur, bunun içindir ki muvaffakiyet en büyük leke sabunudur, deriz.

SÖZ ARASINDA

Yeni bostan Korkulukları

Eski korkulukları hatırlarsınız. Tarlalarda, ekinleri kargaların serinden kurtarmak istiyen çiftçiler, çaprazvârı mahlakları iki ağaca eski püskü elbiseler giydirecek, insan süsü vererek hayvanların tarlaya üşümelerine mâni olurlardı. Bugün bu işi, fen sayesinde, elektrikli ve petoskop ismi verilen âletler görmektedir. Tarlaya konan karga ve diğer kuşların yere inmesiyle, bu âlette bulunan ziller çalmakta, böylelikle hayvanları ürkütmektedir.

Hitlerin "Mein Kampf", i filme çekiliyor

Amerikan film kumpanyalarından biri Alman devlet reisi Hitler'in meşhur eseri olan Mein Kampf'ını filme çekmeğe karar vermiştir. Film Hitler'in Harbî Umumideki askerliğinden başlayacaktır. Bugünkü vekayie kadar tasvir edecektir. Film tezyifkâr bir mahiyet arzeyelecektir. Başrolü yapmak üzere Erik von Stoheim Amerikaya davet edilmiştir. Bu san'atkârın Amerikan prodük-törleri ile arası hoş olmadığından daveti kabul eylemeyeceği tahmin edilmektedir...

Stüdyo, telif hakkını Amerikada bulunan Alman mültecilerine verecektir.

Billürdan keman ve viyolonsel

Almanya'da billürdan keman ve viyolonsel icad edilmiştir. Bu yeni musiki âletlerin daha ahenkli ve notaların hakını veren sesler çıkardığı iddia olunmaktadır.

Eskimoların çene kuvvetleri

Dünyanın en adaleli kuvvetli insanlarından biri de Eskimolardır. Müteaddid araştırmalar sonunda Eskimoların çene adalelerinin pek kuvvetli olduğu,

Hergün bir fıkrâ

Harbin sonunu görünce

Harb olmasından korkan ve harb başlar başlamaz büyük bir cesaretle harbe giden eski bir askere sormuşlar:

— Sen harb başlamadan evvel harbden korkuyordun. Fakat harb başlar başlamaz nasıl oldu da birden bire değışiverdin?

Cevab vermiş:
— Harb başlamadan evvel karşımda yalnız harbi görüyor korkuyordum. Harb başlayınca harbin sonundaki sulhü gördüm ve o yüzden cesaretlendim.

Cüzellik Torbası

Yüzüne tuvaletini yaptıktan ve saçlarını düzeltirdikten sonra her sosyete kadının düşündüğü şey: «Elbisemi nasıl giyeceğim?» dir.

İşte bu müşkülü ortadan kaldırmak istiyen açığöz bir Amerikalı vualden torbalar icad etmiştir. Bunu başlarına geçiren kadınlar, hiç çekinmeden elbiselerini giymektedirler.

ve herhangi birşeyi pek kolaylıkla çekiş kopardıkları, epeyce kuvvetli maddeleri dişleriyle çiğnedikleri anlaşılıyor.

Arzuhalcılık yapan Meşhur heykeltıraş

Bugün dâhi diye andığımız, meşhur heykeltıraş, ressam, fen adamı Leonardo la Vinci, zamanında arzuhalcılığı ile meşhurdur. Devrin en büyük adamları, onun kaleminden çıkmış olan istidaları büyük bir zevkle, lezzet duyarak okurlardı.

Shirley Temple'in milyonları

Holivud san'atçıları içinde en fazla şöhrat bulan san'atkâr Shirley Temple'dir.

Günde takriben 500 mektub almakta dir. Gene günde 1,500 Türk lirasından fazla para kazanmaktadır. Kızına iyi bakması için annesine haftada ayrıca 280 Türk lirası verilmektedir.

Shirley Temple'in iki kardeşi vardır. Birinin ismi Jack'tir, 23 yaşındadır. Diğeri de 20 yaşında olan George'dir.

Babaları Mösyö Temple bir banka direktörüdür. 23 Nisan 1929 tarihinde dünyaya gelen Shirley filmleri en fazla para getiren san'atkârdır.

Sabunla oymacılık yapan çocuk

Amerikada Floridada 14 yaşlarında bir çocuk, sabunları oyarak, değme san'atçıların yapamayacağı kadar muntazam ve san'atlı elisleri yapmaktadır. Şimdiye kadar 28 muhtelif devletin parlamento binalarının sabundan mâketlerini vücade getirmiştir.

Meksikalıların mukaddes ağacı

Meksika şehrinde Pueblo'da, bir ağacın kutsiyetine inanan bir kasaba, senenin muayyen bir gününde bayram yaparak, bu ağacı ziyarete gider ve etrafında dinî mahiyette rakıslar icra ederler.

Sözün kısası

İktisadî cephe lüzumu

E. Ekrem Talu

Başvekilin de Mecliste dediği gibi: Harbin haricindeyiz. Bu, malûm. Ancak fiilen harbin haricinde kalmamız, onun serpintilerinden büsbütün mahfuz kalacağımızı da tazammun etmez. Bir mahallede çıkan yangın öbür mahalleleri de nasıl kırılıcım yağmuru altında bulundurursa, dünyanın bir tarafında ceyran eden bir muharebe de öbür taraflarda bir takım aksülameller yapar. Bunlar, bu aksülameller bilhassa iktisadidir. En evvel, ithalât ve ihracat durur. Ticarî mübadele müvazenesini kaybeder. Piyasa az çok sekteye uğrar, sarsıntılar geçirir. İhtikâr baş kaldırır. Lüzumsuz, manasız çünkü yersiz ve sebatsız korkulara kapılan bir kısım halk suurunun, muhakemesinin işlemlerini durdurarak evlerine öteberi yığılmaya, füzulî alış veriş etmiye kalkar. Taleb çoğaldıkça fiatlar artar, hayat endeksi çabuk çabuk yükselmeye başlar. Kendi düşüncesizliğimizin, beyhude telâşımızın seyyiesini gene kendimiz çekeriz. Sonra da, elçizlerimizle altüst ettiğimiz piyasada ihtikâr var diye bar bar bağırarak şikâyetçi oluruz.

Yirmi beş yıl evvel böyle yaptık. O vakitki idare de tecrübesizdi. Üstelik memleketin iktisadî bünyesi de henüz teşekkül etmemişti. Aramızdaki, fazla miktarda bozgunculara karşı hükümet organları âciz bulunuyordu. Hatırası şimdi bizlere utanç veren keşmekeş günleri yaşadık.

Bu defa buna meydan vermemeliyiz. Bir kere havayıcı zaruriye bakımından yurdumuz epey zengindir. Birçok seyleri hassaten en lüzumularını kendimiz ve «stiriyor, kendimiz yapıyoruz. Buğdaımız bol; şekerimiz, umumî ihtiyacımızı örtte üçünü karşılıyor; bezimiz, kuşmaşımız var. Daha, yiyecek birçok maddeler, kendi topraklarımızda mebzulen bitmekte. Bütün bunları şimdiden, idare ile kullanmaya alışsaksak, hepimize uzun yıllar yeter de artar bile.

Bunun böyle olabilmesi için, hepimiz, gönül birliğile, kendiliğinden ve hemen bir iktisadî cephe kurmalıyız. Hükümet vazifesini bilir ve yapar. O, insafsız ve vcdansızlarla, bir nevi bozgunculuk demek olan ihtikârla mücadele eder ve edecektir. Memleketin işesini tanzim etmekte ona aid bir vazifedir. Biz; vatandaşlara düşen; israftan kaçınmak; ihtiyacımızdan fazlasını alıp da ziyan etmemek; meselâ sokağa atılan her dilim ekmeğin başka vatandaşların rızkından eksildiğini bilmek ve ona göre davranmaktır.

Ve gene başlıca dikkat edeceğimiz noktalardan biri de paramızı terihan yerli mahsule, yerli mala vermektir. Başka zamanda da riayet etmediğimiz icab eden bu nokta hele böyle vaziyetlerde cümlemize farz olur.

Para bakımından da her vakitinden ziyade tutumlu olmak iktisadî cepheyi kuvvetlendirir. Harcadığımızı hesablı harcar ve asgarî hadde indirirsek muhtemel darlık günlerini daha az güçlükle karşılarız.

Hasılı, bize sirayet etmediği takdirde dahi serpintilerle bizi izace edebilecek olan bir Avrupa harbinin testratını şimdiden önlemek için sükûn ve vakar dairinde hareket etmek ve kendi kendimizi idare ve mürakabe ederek hükümetin iktisadî tedbirlerinde ona kendi tasarruf tedbirlerimizle zahir olmak millî vazifelerimizden biridir.

E. Ekrem Talu

Bir Belçika Vapuru batırıldı

Londra 16 (A.A.) — Dün gece Mangenzinde batırılmış olan Belçikalı ticaret gemisinin adı Alex Van Opstal idi ve bu geminin mürettebatını kurtaran Yunan gemisinin adı da Atlantikos idi. Belçikalı geminin mürettebatından 6 kişi ağır surette yaralanmıştır. Bunlar, derhal hastahanelere nakledilmişlerdir.

TAKVİM

EYLÜL											
Rumî sene	17				Arabi sene						
1155	Resmî sene				1353						
Eylül	1939				Hizir						
4					185						
PAZAR											
GÜNEŞ			Şaban			İMSAK					
S.	D.		S.	D.		S.	D.				
5	42		5	4	17	5	4	17			
11	16		11	16	11	11	16	11			
Öğle			İkinci			Akşam					
S.	D.		S.	D.		S.	D.				
Z.	12	08	15	08	18	16	19	50			
E.	5	52	9	22	12	—	1	32			

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

1914 muharebesi bittiği zaman Türkiyeyi o büyük felâkete sürüklemiş olan İttihad ve Terakki hükümetinin mes'uliyetini tetkik edenler hep aynı hükme varmışlardır: — «Muharebeye iştirak etmeseydik, bitaraf kalsaydık memleketimiz altın diyarı olacaktı...

Bugün Avrupada gene harb var ve Allaha şükür muhterem Başvekilimizin Millet Meclisinde söylediği gibi:

— «Biz bu harbin dışındayız.»
Türk toprağı tehlikeye girmedikçe, Türk taahhüdünün harekete gelmesini icab ettirecek bir vaziyet olmadıkça bir

tek Türk neferinin bir damla kanının milyonda bir zerresini dahi akıtmamak en büyük kazancımızdır, hem de en mukaddes vazifemizdir. Bursâ muhakkak, fakat bitaraf memleketlere altın akıtan oluğu da neden aramıyalım? Her ne kadar sağa sola serbest döviz ile biraz öteberi satmıyor değiliz amma, bu, henüz oluk halinde değil, olsa olsa yağmur damlası sayılabilir.. Kimbilir belki günün birinde oluğun kendisi de bulunacaktır. Fakat onu bulmanın lâfını etmek kadar kolay olduğuna:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TELGRAF HABERLERİ

Almanlar Varşovaya teslim olması için 12 saat mühlet verdiler

Garb cephesinde

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Dün ve bu gece, Fransız küt'aları ile Zigrid müdafilerinin karşı karşıya çarpışmaları Renden Mozele kadar uzanan cephenin birçok noktalarında faaliyeti geçmiştir.

Mukabil taarruzlar

Almanlar, müteaddid mukabil taarruzlar yapmaktadır. Bu mukabil taarruzlardan en mühimlerinden birisi Sarrebruck'a hâkim bulunan arızalı yayla üzerinde, diğer birisi de Fransızların Nied Irmağının cenubunda işgal ettikleri mevzilere karşı yapılmıştır. Bu mukabil taarruzlar, Fransız küt'aları tarafından daha başlangıçta tevki edilmiştir.

Muharebe tafsilâtı

Nied'in aşağı vâdisinde yapılmakta olan muharebe, bu Irmağın sağ sahilinde, küçük ırmaçıklar serpili yayladan geçerek vukua gelmektedir. Bu yaylanın şark tarafı, Sarre vâdisine tam surette hâkimdir. Bucadan topçu kuvvetleri, yalnız Sarre Louis şehri değil, fakat bütün Sarre vâdisini ve Irmağın öbür tarafında esas Zigrid hattının kazematlarını, tabiyelerini ihtiva eden tepeleri dâvehillir. Düşmanın en büyük menfaati, pek tabii olarak Fransız küt'aları bu yaylanın şark tarafını tutmaktan bu muntakadaki Fransız ileri hareketini durdurmakta. Bu sebepten dolayıdır ki Almanlar muazzam ve sitaları harekete geçirmişler, fakat buna rağmen mukabil taarruzlarında muvaffak olamamışlardır.

Almanların mukabil taarruzları

Paris 16 (A.A.) — Almanlar tarafından tatbik edilen mukabil taarruz usulü, Fransızların Zigrid hattında yapıldıkları tazyikin gittikçe tehlikeli bir şekli aldığı göstermektedir. Havas ajansı tarafından neşredilen yarı resmî bir notada Almanların Fransız ileri hareketini durdurmak için Fransız ordusunun gerilerini top ateşi altına almakla iktila etmediklerini ve Fransızları işgal ettikleri mevzilerden tahliye maksadıyla mütemadiyen mukabil taarruzlarda buldukları kaydedilmektedir.

Asıl muharebeler ilkbaharda

Kopenhag 16 (A.A.) — «Politiken» gazetesinin Berlin muhabiri Wartes, yakın bir sulh ümidinin pek azaldığını bildirmektedir. Almanlar, kuvvetlerini garb cephesine yığabilmek için Polonya işini bir an evvel halletmek istemektedirler. Bu cepheye çok uğraşmak mecburiyetinde kalacaklarını, bütün kış mukavemet etmek lazım geldiğini ve asıl muharebelerin ilkbaharda başlayacağını iftira etmektedirler.

Kış esasen vaziyeti nazik olan Alman milleti için çetin bir imtihan devresi olacaktır.

Son vaziyet

Büyük bir Alman taarruzu püskürtüldü

Paris 16 (Hususî) — Bu akşam garb cephesinden alınan haberlere göre Alman piyade küt'aları, harbin başlangıcındanberi ilk defa olarak kütile halinde Fransız mevzilerine hücum etmişlerdir.

Lüksemburg hududu ile Sarbrücken arasındaki muntakada, Mideldorf Alman köyü civarında yapılan bu taarruz çok şiddetli olmuştur.

Ağır tankların ve tayyarelerin himayesi altında Fransız mevzilerine hücum eden Alman küt'aları, kanlı bir sığıcı muharebesi neticesinde püskürtülmüşlerdir.

Alman tankları ise, şiddetli bir topçu ateşiyle tahrib edilmişlerdir.

Fransız kuvvetleri, mevzilerini muhafaza etmektedirler.

Yurdun muhtelif yerlerinde şiddetli zelzeleler oldu

Söğüt, 16 (Hususî) — Dün gece saat biri on yedi gece 37 saniye devam eden şiddetli bir zelzele olmuş, halk evlerinden sokaklara fırlamışlardır. Şimdilik hasar olmayıp bazı evlerin camları kırılmıştır.

Manyas 16 (Hususî) — Dün gece saat 1,25 te 10 saniye süren çok şiddetli bir zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

Bursa, 17 (Hususî) — Gece saat birde 10 saniye süren ve birer saat fasla ile 3 defa tekrür eden şiddetli zelzeleler olmuştur. Hasar yoktur.

Ankara ve İzmirde

Ankara 16 (A.A.) — Bu sabah şehrimizde 1,40 1,50 3,50 de olmak üzere 3 zelzele hissedilmiştir. Memleketimizin muhtelif yerlerinden aldığımız haberler de İstanbulda 1,55 4,10 İzmirde 1,30 da Kocaelinde 1,10 da ve Kütahyada da 1,16 da olmak üzere orta derecede şiddetli zelzele hissolunmuştur.

Diğer vilayetlerde

Ankara 16 (A.A.) — Aldığımız malumata göre, Şile, Akhisar, Çanakkale, Bilecik, Balıkesir ve Eskişehirde bu sabah saat 1,10 ile 1,20 arasında bazı yerde hafif bazı yerde şiddetli olmak üzere zelzele hissedilmiştir.

Usak 16 (A.A.) — Bu sabah saat biri yirmi gece birisi şiddetli diğeri hafif iki hareketi arz olmuştur. Zayıf yoktur.

Şark cephesinde

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Şarkta, motörlü Alman kuvvetleri Wlodzimie'ye varmıştır.

Kutno civarındaki Polonya kuvvetlerini ihata eden Alman kutaatı takviye olunmuş ve çember daraltılmıştır. Varşovanın cenubu şarkisinde düşmanın bir çıkış hareketi akim bırakıldıktan sonra Alman kutaatı düşmandan birçok esir ve 26 top almıştır.

Diğer taraftan Almanlar Bialistok'u işgal etmişlerdir.

Brest - Litovsk kalesinin zaptı için muharebe devam etmektedir.

Hava kuvvetlerimiz, düşmanın cepheye nakliyat yapmasına mâni olmuştur.

Garb cephesinde, Sarbrük civarında düşmanın topçu faaliyeti kaydedilmiştir. Düşmanın öncülleri ağır zayıfla tahsil edilmiştir.

Alman topraklarına hava hücumları olmamıştır.

Leh tebliği

Varsova 16 (A.A.) — Pat avasının felsizle dün gece saat 23 ünde nesrettirilmiş bir tebliğde, Alman tayyarelerinin Wilno ve Baranowice şehri ve diğer şimali Polonya şehirlerini bombardıman ettiklerini ve bir çok ölüme sebebiyet verdiklerini bildirmektedir.

Polonya hava kuvvetleri de müteaddid Alman askerî hedeflerini müessir surette bombalamıştır.

Bialystok ve Reze istikametindeki düşman hareketi buradaki Polonya küt'alarının şiddetli mukavemeti ile karşılanmıştır.

Varsova bölgesinde müdafaa hareketi sayını memnuniyet bir surette devam etmekte ve hükümet merkezinin şimali şarkisinden yapılan düşman hücumlarını kırmaktadır.

Gdovna ve Hel'deki küt'alar, şiddetli mukavemetlerine devam etmektedir.

Lowicz ve Kreniewice muntakasında kuvvetli muharebeler olmakta ve Polonyalı Almanlar mühim zayıfla verilmektedir.

Dünkü muharebeler

Varsova 16 (A.A.) — Varsova müdafaa kumandanlığının tebliği:

Garb muntakasında, düşman topçusu oldukça uzun menzilli ateş açmış ve ateşi aynı zamanda şehrin merkez kısmına da tevcih etmiştir. Wola'da düşman küt'aları geri püskürtülmüştür. Almanlar, bir tank kaybetmiş ve ağır zayıfla uğratılmıştır.

Sark muntakasında, Alman hava kuvvetleri, faal keşif uçurları yapmıştır. Polonya küt'aları bir hücum yapmış ve biri yarbay olmak üzere düşmandan 100 esir almıştır.

Lehilerin mukavemeti artıyor

Lublin civarı 16 A.A.) — Alman ordularının Polonyanın cenubu şarkisinden ve şimali şarkisinden yaptığı geniş çemberleme hareketinin inkişafı, bir tevakkuf devresi geçirmektedir. Motörlü küt'aların ilerleyişleri, şimdiki Polonya küt'alarının şiddetli mukavemeti ile karşılanmaktadır.

Cenubda Alman ileri hareketi, Vis-tül'ün ayaklarından Tanew kenarında durmuştur. Lwow müdafileri, şehrin kenarında bir motörlü Alman kolunun hücumunu geri püskürttükten sonra, Lwow'un garbinde, cenuba doğru yürüyen Alman küt'alarına cemahtan faal surette müdahale etmektedir. Przemysl'in uzun zaman mukavemeti, bu muntakada Alman münaakalâtını mühim surette fenalaştırmıştır.

Varsova önünde

Şimalde, Alman taarruzu Bug'u geçmeğe muvaffak olmuş ise de, Varsova önünde, araziyi karış karış müdafaa eden müteaddid Polonya küt'alarının mukavemetine uğramış bulunmaktadır.

Motörlü kutaatın rolü

Harekâtın bugünkü safhası şunu gösteriyor ki, Alman motörlü küt'alarının muvaffakiyetlerine rağmen, eski süvarinin yerini tutmakta olan bu küt'alar, topki eski süvari küt'aları gibi, ne büyük şehirlere, ne de eski sistem dahi olsa herhangi bir istihkâma karşı bir şey yapamamaktadır.

Deniz muntakasında Poznan küt'aları işgal altında bulunan araziye tutmakta devam ediyor. Poznan Polonya küt'aları Varsova müdafileriyle sıkı irtibat halindedir ve Vistül'ün şimalindeki Alman küt'aları ile nehrin cenubundaki Alman küt'aları arasında irtibat tesisine mâni olmaktadır.

Bozulmuş olan ve çamurlu bulunan vollar, motörlü küt'aların süratli inkişafını geciktirmektedir.

Varsovanın bombardımanı

Zürich 16 (A.A.) — Varsova iki Po-

lonya radyosu, saat 20.45 te yaptığı neşriyatta, Varsovanın bugün bütün gün bombardıman edilmiş olduğunu bildirmiştir. Şehre 200 kadar bomba düşmüş, ezetimle protestan kilisesine itonya ekliği binası harap olmuştur. İnsan zayıfı çok fazladır. İki gece yatakhaneyle müteaddid hastanelere de bomba isabeti olmuştur.

Romanya hududunda

Zaleszczyk, Polonya - Romanya hududu 16 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor:

Buraya gelen haberlere göre, şimaldeki Polonya orduları grubu, Poznan grubu ile tam bir irtibat halinde hareket etmektedir. Bütün askerî merkezler de başkumandanlıkla irtibatlarını muhafaza etmektedir.

Varsova, Lwow, Branowicz ve Vilno radyoları durmadan çalışmakta ve telsiz telgraf mesajları yazmaktadır.

Lwow muntakasında yerleşmiş bulunan Polonya hükümeti, muntazam kurveye servisi de dahil olmak üzere muhtelif teknik vasıtalarla, gerek başkumandanlıkla gerek muhtelif mukavemet merkezlerle irtibat halindedir.

Alman haberlerinin aksine olarak, Romanya hududunda pek az miktarda Polonya ricali toplanmış bulunmaktadır.

Galiçyalılar Romanyaya giremeyecekler

Bükreş 16 (A.A.) — Başvekâlet aşağıdaki resmî tebliği neşretmiştir:

Bukovinya hududundaki hâdiseler dolayısıyla hükümet, Romanyanın bitaraflığını muhafaza için yeni tedbirler almıştır.

Bu düşünce ile memleket gelmesi melhuş olan çocuklar ve yaralıların iskân olunacaktır. Hududu geçecek kutaat veya herhangi bir askerî teşekkül silahlarından tecrid edilecek ve muhasama sonuna kadar kampa konulacaktır. Siyasî mevkiiler işgal etmiş olan zevat, kendilerine gösterilecek mahallerde oturacaklar ve her türlü siyasî faaliyetten ictinab etmeyeceklerdir.

Hususî esasen ve bilhassa Galiçyalıların Romanya girmesi men olunacaktır.

Son vaziyet

Almanlar Varşovanın teslimini istediler

Londra 16 (Hususî) — Alman Başkumandanlığı, Varşovanın teslimi için 12 saat mühlet vermiştir.

Bu müddet zarfında Varsova garnizonu teslim olmadı takdirde, şehrin Alman tayyareleri tarafından bombardıman edileceği bildirilmiş ve halk, şehirden uzaklaşmağa davet edilmiştir.

Bu sabah Varsova kapılarında gelen bir Alman askerî kuryesi, başkumandanlığın iltimatotunu tebliğ etmek üzere Varsova garnizonu kumandanını görmek istemiştir.

Kurye, bir saatten fazla beklediği halde garnizon kumandanı tarafından kabul edilmemiştir.

Bunun üzerine Almanlar, aynı iltimatotu tayyarelerle Varsova üzerine atmışlardır.

Şehrin teslimi için verilen 12 saatlik mühlet, yarın sabah (bu sabah) saat 3 de sona ermektedir.

Almanların zayıflığı

Paris 16 (Hususî) — Varsovadan Havas ajansına bildirildiğine göre, Lehistan harbi başlangıcındanberi Almanların zayıflığı ve yaralıları da dahil olmak üzere, yüz bin kişidir.

Bugün Hitlerin karargâhı tarafından bir emirname neşredilmiştir. Bu emirname, muhtelif cephelelerde Leh askerlerinin, elle yukarı kaldırmak suretiyle teslim işaretleri verdiklerinden sonra, yaklaşan Alman askerlerine ateş açılmaları bildirilmekte ve aynı şekilde mukabelede bulunulması tavsiye edilmiştir.

Hitler Galiçyada

Berlin 16 (Hususî) — Hitler ve Göring dün, Galiçyadaki Alman ordusunun karargâhını ziyaret etmişlerdir.

Kayzerin torunu maktul düştü

Berlin 16 (Hususî) — Eski Kayzer Wilhelm'in torunu, Prusya Prensi Oskar, Lehistandaki muharebeler esnasında ölmüştür.

Prens 24 yaşında idi.

Bir Fransız mayın gemisi battı, 400 kişi öldü

Roma, 16 (Hususî) — Kazablanka sularında bir Fransız mayın gemisi bir mayine çarpılarak batmıştır. 400 kişinin öldüğü bildirilmektedir.

Hariciye Vekili Moskovaya hareket ediyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)

leti alâkadar eden meseleler konusulacaktır.

Vekiller Heyeti dün toplandı

Ankara 16 (A.A.) — İcra Vekilleri Heyeti bugün saat 11 de Başvekâlette bir toplantı yapmıştır.

VAZİYET

(Baştarafı 1 inci sayfa)

karşı ciddi bir taarruz hareketi henüz mevzuu bahsolmamaktadır.

Şark cephesinde:

Almanlar Varşovanın cenubu garbisinde mühimce bir Leh huruç hareketini püskürtmüşlerdir. Bu muharebe 8 bin esirle 26 veyahud 126 top aldıklarını bildiriyorlar. Bu top sayısı şayed 126 ise 4 Leh fırkasının toplarını bırakarak bouldukları anlaşılır ki bu Leh ordusu için yeni ve ehemmiyetli bir felâket olacaktır. Bununla beraber mahsur olan Varsova mukavemeti devam ediyor.

Radom'da serbest kalan fırkalarından bazılarının gelmesi dolayısıyla Kutno etrafındaki Alman çemberi daralmış ve buradaki muharebeler hızlandırılmıştır. Leh ordularının cenub cenahı ve ortası gerilerinde bulunan Lemberg ile BrestLitovsk iç kalesine karşı Alman taarruzu devam etmektedir. Leh ordusunun sağ cenah gerisinde Bialistoko düşüp düzmediği iki taraf arasında henüz münaazalıdır.

18 Alman bomba uçağı Vilna'ya 200 den fazla bomba atmış ve büyük ölçüde zayıf ve tahribata sebep olmuştur.

Leh tayyarelerinin Pozen'deki Alman füsünü bombalılarak tahrib ettikleri anlaşıyor.

Almanlar, Leh cenub ordusunu taahhibe devam ettiklerinden cenubdan yapmağı tasarladıkları büyük ihata hareketini mevkiî file koymağa çalışmaktadırlar.

Siyasî vaziyet

Bulgaristan dün resmen bitaraflığını ilân etmiştir. Dün imzalanan Aksayışarka aid Rus - Japon anlaşması ve derdesti ademi tevaccüz muahedesi bütün dünya matbuatında derin akisler uyardırmakta berdevamdır.

Berlin ve Moskova gazeteleri İngilizlerin Rus - Japon ihtilâfından bekledikleri faydaların suya düştüğünü yazıyorlar. Amerikalılar ise Rus - Japon anlaşmasının Akşayışarka ve Moğolistanla Mançuko hudud ihtilâflarına münaasır kalmıyarak Amerika için tehlikeli olabileceğini surette daha şumullü olabilmelerinden endişe ediyorlar.

Sovyet gazeteleri Lehistandaki sekiz milyon Ukranyalı ile üç milyon beyaz Rusun kurtarılması lüzumundan bahsederken Fransız gazeteleri de Rusların Lehistan bir muharibî sıfatıyla mi, yoksa Ukranyalıları ak Rusların kurtarıcısı olarak mı gireceklerini soruyorlar.

H. E. Erkilet

Boluda 5 Dükkân yandı

Bolu 16 (A.A.) — Dün gece 22.30 da çarşıda bir tuhafiyeye mağazasında çıkan yangın bir saat devam etmiş ve biri ezane olmak üzere beş mağaza yanmıştır. Zarar miktarı tesbit edilememiştir. Eczane ile yangın çıkan mağazadan madası sigortasızdır.

Almanyada iki idam

Berlin 16 (Hususî) — Askerî hizmetten imtina eden August Dikman ve sabotaj yapmaktan suçlu Pol Müller, bu sabah idam edilmişlerdir.

Buğaristan bitaraflığını i'ân etti

(Baştarafı 1 inci sayfa)

«Hudud bulan enternasyonal vaziyet ve hâdiselerin inkişafı karşısında, Buğaristan, sulh siyasatını takip ederek, bitaraf kalacaktır.»

Sabahtan Sabaha

B. Faik Öztrak'ın sirküleri

Dahiliye Vekili B. Faik Öztrak isabetli bir emrini tam zamanında verdi. Vallere gönderdiği bir tamimle harb vaziyetini anlattı, bize düzen vaziyeti izah etti ve her şeyden evvel ekim işlerine revaç vermek lüzumunu tebarüz ettirdi.

El koyduğu işlerde tam isabet gösterdiğine şahid olduğumuz B. Faik Öztrak'ın bu sirküleri idare âmirleriyle beraber çıktığımız de ikaz etmiş bulunuyor.

Harb vaziyeti bulanıktır. Harb halinin ne kadar devam edeceği şüphelidir. Avrupada üç, dört yıl süreceği harb için hazırlıklar görüldüğü bir sırada bizim de kendimize göre alacağımız tedbirler vardır. Ve muhakkak ki bu tedbirlerin başında kütlenin en büyük silahı olarak buğday gelir.

Dahiliye Vekili emrinesinde köylünün tarlasında çalışmasını işkâl edecek sebeplerin bertaraf edilmesini işaret etmekle istihsal kudretimizi arttırmak hususundaki umumî plânımıza hatırlatılmış oluyor. Atatürk'ün her mecliste tekrar ettiği ve bilhassa Millet Meclisinin açılış nutuklarında üzerinde durduğu bu mühim hayati noktaya dünyanın şu düstranî devrinde kıymet vermemiz lazımdır. İstihsal arttırmak, bugünün millî bir düstranî oimalıdır. Her buğday başağının bir sığıcı kadar kıymetli olduğunu unutmamalıyız.

Buhan Cahid

Siyaset ALEMİNDE

İhtilâl tehlikeleri

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Müşahkem siperlere dayanan mevzi harblerinde seri inkişaflar nadir görülür. Halbuki, bugün Lehistanda müşahemede olunduğu ve hile hareket harblerinde sık sık değişiklikler olabilir. Bu takdirde günlük siyasi vaziyete ihtikâl eder. Fakat bugünkü harb yeni başladığı ve birçok memleketlerin hatta hareketi henüz mevlum bulunmadığı için harb hareketiyle mevzi olarak bir takım siyasi yenilikler ve değişiklikler beklemek lâzım geliyordu.

Japonyanın Sovyet Rusya ile birdenbire Mançuko - Moğolistan hududundaki muhasematı durdurması ve iki memleket arasında bir ademi tevaccüz mısakının akdine teşebbüs olunması bu cümleden sayılabilir. Çek mühim bir değişiklikler. Nitekim, muharebeye tekaddüm eden birkaç gün içinde Almanya ile bir ademi tevaccüz paktı imzala mensub Rusyanın Lehistan'a Rus irkına mensub Ukranyalıların mukadderatına karşı alakasızlık göstermeyeceğine dair ileri sürdüğü dava da gene pek beklenmedik bir hâdisedir.

Sovyet Rusya - Almanya mısakının Lehistan taallük eder tarafları hakkında şim diye kadar bir şey neşredilmedi. Fakat Leh arazisinin büyük bir kısmının Alman istihlasına uğradığı şu günlerde bu topraklardan bir kısmını tesahub dâyesinde bulunan Sovyet Rusyanın tarzı hareketi, bu mısak da, bir taksim esasının derpiş edilmiş olabileceği kanaatinin husule getiriyor. Demek ki zahire Danzig ve Koridoru meselesinden dolayı harbe giren Almanya, iddialarının garb demokrasilerince tervic olunması ihtimalini hesaba katmış ve Sovyet Rusya ile daha evvelden anlaşmıştır. Japonyanın da Sovyet Rusya ile bugünkü şekilde bir itilâfa varması gösteriyor ki bu üç devlet, dünya zenginliklerinin yeni bastan taksim noktasında hemfikirdirler. Amma taahhibe edebilecekleri harbi hareket başka olabilir. Hâdiselerin seyrine bakılacak olursa, bu yeni inkişaf karşısında Birleşik Amerika da bigâne kalmak tasavvurunda değildir. Bu sebebe dünyanın geniş mıklyasına muhasebe koyulmak üzere bulunduklarına hükmetmek mübalâğalı bir şey sayılmaz.

Sulh fikrinden uzaklaştıkça mevcut ihtilâl azamî derecede ihtilâl etmek meylindedir. Bu sebebe ve belki muhal gibi görünse de, en makul hattı hareket, yeni yeni facialara sebep olmadan bir anlaşma imkânının mevcud olup olmayacağına samimiyetle araştırarak noktasında temerküz ediyor. Bitaraf devletlerin harbi insanlığı tirmek bahsinde olduğu gibi bu sahada da yapabilecekleri büyük hizmetler vardır.

Selim Ragıp Emeç

Batırılan İngiliz gemileri

Londra 16 (A.A.) — «Fanad - Head» ismindeki İngiliz şilebi, bir Alman tahribatı tarafından batırılmıştır. 5.200 ton hacminde olan bu şilep, Ulster Steamship kumpanyasına aidi.

Diğer cihetten harbin başlangıcındanberi ilk defa olarak bir İngiliz balıkçı gemisi batırılmıştır. «Davara» isminde 291 ton hacminde olan bu gemi Fleetwood limanına kayıdı bulunmakta idi. Geminin patronu ile mürettebatını teşkil eden 11 kişi denize bir sandal indirerek yarım saat kadar top ateşi altında kaldıkları halde uzaklaşmağa muvaffak olmuşlardır. Kurtulanlar arkalarından 35 kere topla ateş edildiğini beyan etmişlerdir.

Londra, 16 — 5200 tonlülük Fanadhead İngiliz yük gemisi, bir denizaltı tarafından batırılmıştır. Geminin kırk kişilik mürettebatı tamamile sağ ve salımdır. Bundan başka 8800 tonluk «Şeyen» petrol gemisi de batırılmıştır.

Bir Japon iktisad heyeti İtalyada

Napoli 16 (A.A.) — Newyorktan hareket etmiş olan Conte di Savoja adındaki İtalyan transatlantiği Ceneveden buraya gelmiştir. Vapurda 800 yolcu vardır. Bunların arasında Romadaki Japon sefiri Toshio ve Jsaka Takasinin riyasetindeki Japon İktisad heyeti azası bulunmaktadır.

Şehir Haberleri

Ekimin artırılması için tedbirler

Son hâdiselerden mütevellid tedbirlerin mahsulâtımız üzerine tesir yapmaması için, istihsal miktarı azamiye çıkarılacaktır. Hükümet, bu hususta alınacak tedbirleri vilâyetlere bildirmiştir.

İstanbul vilâyet hududları dahilindeki vilâyetlerde bulunan asker ailelerinin tarlaları vilâyet ziraat müdürlüğünün bulacağı formül dahilinde sürülecek ve ekilecektir.

Ziraat müdürlüğü önümüzdeki sene mahsulâtının geçen senelerinkine fevkinde çıkabilmesi için her türlü tedbirleri alacaktır.

Ziraat Vekâletinden dün İstanbul ziraat müdürlüğüne gelen bir tamimde bu hususun derhal kararlandırılması faaliyete geçmesi istenmektedir.

Belediyenin de muaveneti ile fazla mahsulât stok edilecek, bu hususun temini için yakında Meclisten çıkacak kanununun maddelerinde istifade olunacaktır.

Kültür işleri:

Kız talebinin askerlik dersleri ikmâl imtihanları

Üniversitede bulunan kız talebinin askerlik dersleri, ikmâl imtihanları, yarından itibaren başlayacaktır. İmtihan Üniversitemin konferans salonunda yapılacaktır.

Lise ve orta mekteplerin kayıd ve kabul işleri görüşüldü

Dün sabah Maarif müdürlüğünde bir orta mektep, diğeri lise müdürlerinin iştirakile iki mühim toplantı yapılmıştır.

Her iki toplantıda da Maarif müdürü Tevfik Kut hazır bulunmuş. Maarif Vekâletinden lise ve orta mekteplerin umumî vaziyeti hakkında ve yeni yıl tedrisata başlanırken alınacak tedbirler eîtrafında gönderilen talimat üzerinde görüşülmüştür.

Bu arada imtihan talimatnamesi, evkat cetvelleri, kayıd ve kabul işleri bilhassa incelenmiş, bunların tatbikatında görülecek müşkülâtın izalesi için alınacak tedbirler tesbit edilmiştir.

Maarif müdürlüğü, önümüzdeki Salı günü hazırlanan cetvelleri, imtihan talimatnamesi ve kayıd ve kabul işleri hakkında hazırlanan esasları mekteplere gönderecektir.

Lise ve orta mekteplerin bir Teşrinievvel'den itibaren derslere başlamaları kuvvetle muhtemeldir.

Şehir işleri:

İstiklâkin gazhanenin faaliyeti sekteye uğratacağı bildirildi

Dolmabahçe'de yapılacak stad için Gazhanede bir kısım yerin istiklâk edileceğini yazmıştı. Bu işin Gazhanenin faaliyetini sekteye uğratacağından bahseden müessesenin sahibleri belediyeye şikâyetinde bulunmuşlardır.

Köprü'nün iki başındaki ayaklar demirden yapılacak

Atatürk köprüsünün iki başındaki ayakların ne şekilde yapılacağı teklif edilmekte idi. Belediye ayakların demirden demirden yapılmasını kararlaştırmıştır.

DOĞUM

Gazetemiz yazar yardımcılarımızdan olan Sabri Tümkör ile eşi öğretmen Nedime Tümkörün bir kızları dünyaya gelmiş ve adına da (Filiz) konmuştur.

Bu minimini yavruya uzun ömür ve saadetler temenni ederken büyüdüğü zaman babası gibi ağabeyi Baskı'ya ile beraber gazetemizin dostu ve yazar arkadaşı olmasını dileriz.

VEFAT

Maruf sporcularımızdan sular idaresi levazım şefi Kemal Rifatın babası Şehir Meclisinin eski azasından esbak Şarkikarahisar valisi ve Üsküdar belediye müdürü Rifat Kalpakçoğlunun vefatı teessürle haber alınmıştır. Cenazesi bugün Çamlıca'daki evinden kaldırılarak Karacaahmed'deki alie mekberesine defnedilecektir. Mevlâ rahmet eyliye.

İLÂN

Osmanlı Bankasından: Osmanlı Bankasının Galata Merkezli Yenicami ve Beyoğlu şubelerinin 18 cari tarihinde tadilî lâzım gelen vevne ve kiralık kasa daireleri saatleri 30 cari (dahil) tarihine kadar alâhâli devam edecektir.

Mezkûr saatler bervehi atidir:

Vevne saati:

Saat 9 dan saat 14 e kadar adı güplerde. Saat 9 dan saat 11,30 a kadar Cumartesi günleri.

Kiralık kasa daireleri:

Saat 9 dan saat 16 ya kadar adı güplerde. Saat 9 dan saat 12'30 a kadar Cumartesi günleri.

iki kişiyi öldüren çoban, idamı talebile ağır cezaya verildi

Bundan iki ay evvel Kağıthane sirtlarında işlenen bir cinayet etrafında müddetli - mumillikçe yapılmakta olan tahkikat neticesi vârmıştır.

Yapılan tahkikatta hâdisenin sureti cereyanı şöyle tesbit edilmiştir: Cinayetin kurbanları olan çoban Niyazi ile Tahir, bir gece koyunlarını çoban Şabana ald ağıla kapamışlardır. Şaban koyunların kendî sürüsüne karışmaması için itiraz etmiş ve Tahir ile Niyaziye:

« Bunları, benim ağılımdan çıkartın. İstemem » demiştir.

Ötekiler Şabanı dinlememiş, böylece aralarında şiddetli bir kavga çıkmıştır. Bu kavga sırasında Şaban tabancasına davranarak, ateş etmiş ve hem Niyazi'yi, hem de Tahir'i öldürdükten sonra firar etmiştir.

Birkaç gün dağlarda saklanan katil, jan - darmanın sıkı takibinden kurtulamıyarak, yakalanmıştır.

Maznun, adliyyede yapılan isticvablarında suçunu ikrar ederek:

« Onlar iki kişiydi, ben tek adamdım. Üstüme hücum ettiler, ben de bu işi yapmağa mecbur kaldım, demiştir.

Suçlu sabit olan Şaban 2 nci sorgu hâkimliğinin kararile, vak'adaki tahrik sebepleri nazara alınarak, ceza kanunundaki 460 inci maddenin 5 inci bendine göre, idam talebi ile Ağırcezaya sevkedilmiştir.

Karabük fabrikası teknisyenleri geldi

Semplan ekspresi dün sabah üç saat rötarla gelmiştir. Karabük fabrikası İngiliz teknisyenlerinden bir kısmı da bu ekspresle gelmişlerdir. İngilizler memleketlerinden ayrılan yollarına birer gaz maskesi de almışlar ve bunu bütün yolculuk esnasında bir fotoğraf makinesi gibi omuzlarında taşıdıkları gibi, gardan da bu şekilde çıkmışlardır.

Bazı mahkemeler eski Şûrayı Devlet binasına nakledilecek

Yeni teşkilât münasebetile adedileri çoğalan İstanbul mahkemelerinin bir kısmını yeni bir binaya nakletmek zarureti hâsıl olmuştur. Bunun için de Babıâli'deki eski şûrayı devlet binası münasib görülmektedir. Bu maksadla bu binada bir keşif yapılmasına karar verilmiştir. Bu tekkikat neticesinde binanın adliyyenin istifadesini temin edilebileceği neticesine varılmış, icab eden tadilat ve tamirat yapıldıktan sonra, bazı mahkemeler buraya nakledilecektir.

Müteferrik:

Tarife tenzilatından istifade edecek memleketler

Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti gümrük teşkilâtına yeni bir emir göndererek, ticaret anlaşmalarında en ziyade mazhari müsaade millet kaidesi bulunan memleketlerden gelecek eşyaların, Alman ticaret anlaşmasındaki tarife tenzilatından istifade ettirilmesini bildirmiştir.

İktisad ve Ziraat vekilleri bu akşam Ankaraya gidecekler

Birkaç gündünerberi şehrimizde bulunmakta olan İktisad Vekili Hüsnü Çakır ve Ziraat Vekili Muhlis Erkân bu akşam Ankaraya hareket edeceklerdir.

Liman amelesinin kesilen paraları hakkında karar verilecek

Limanlar umum müdürlüğü, liman amelesinden şimdiye kadar kesilen ve mecmuu 16,400 lirayı bulan para hakkında ne gibi muamele yapılmasını Münakalat Vekâletinden sormuştur. Vekâletten gelecek cevaba göre bu para ya ameleler arasında tevzi olunacak veyahud da yeni bir sandık kurula - caktır.

Liman işçilerinin yevmiyeleri artırıldı

Limanda çalışan kömür tahliye amelesinin kazancak vergisi meselesi etrafında Maliye ve Münakalat Vekâletleri arasında temaslara yapılmaktadır. Maliye Vekâleti bu ameleleri daimî işçi addederek ona göre yüzde yirmi vergi vermeleri lâzım geldiğini ileri sürmekte, Münakalat Vekâleti ise bunların muvakkat amele olduğunu iddia ederek ancak yüzde beş vergi kesilmesini istemektedir. İki Vekâlet arasında bu hususta yakında katli bir karar verilecektir.

Limanlar umum müdürlüğü şimdilik amelelerin yevmiyelerine 20 kuruş zamm ederek 100 kuruştan 120 kuruşa çıkarmıştır.

Müddeiumulihâ davet

İstanbul Cümhuriyet müddeiumulihâ - den: İstanbul'a geldiği anlaşılan Göynük sorgu hâkimi Bakı Saltuğun âcilen memuriyetimize müracaatı.

Hububat fiatları tenzil edilmeyecek

Buğday ihracının menedilmesi üzerine buğday fiatlarında bir düşüklük vukubulmaması ve müstahsilin zarar görmemesi için top - rak mahsulleri ofisi faaliyetini artırmış bulunmaktadır.

İstihsal miktarlarında piyasa hareket - lerile yakından alakadar olan ofis, piyasaya fazla mal arz edildikçe mübayaat yaparak fiatları tutmaktadır.

Geçen hafta sonlarında şehrimize fazla mal gelmesi dolayısıyla vukubulan düşüklük sırasında ofis piyasaya hiç mal arz etmemiş - tir.

Diğer hububat fiatlarında da ehemmiyetli düşüklükler görüldüğü takdirde gene müstahsilin zarar görmemesi için hükümetçe e - nemmiyetli tedbirler alınacaktır.

Ticaret işleri:

Fındık ihracı için temaslara yapılıyor

Dün Karadeniz müntakasından mühim miktarda fındık gelmiştir. Bu fındıklar İtalyaya evvelce alvire satışlar yapmış firmalara aiddir ve İtalyaya sevkedilecektir.

Bu sene fındık rekoltesi geçen yıllara nazaran çok iyi olduğu halde son hâdiselerin ihracat imkânlarını azaltması fındık fiatlarına da tesir etmiştir. Fındık ihracatçıları mevcut imkânlar dahilinde dış piyasalara ihracat yapmak için temaslara başlamışlardır.

Kepek ihracına müsaade edilmesi istenildi

Memleketimizden Almanya, İtalya ve İngiltereye fazla miktarda kepek ihracatı edilmekte idi. Bunun ihracının memnu maddeler meyanında bulunması ve dahilde istihlâki az olması dolayısıyla fiatlarda mühim düşüklük olmuştur. Evvelce bir çuval kepek 180 kuruş iken, son günlerde 90 kuruşa kadar düşmüştür. Hergün İstanbul değirmenlerinde mühim miktarda kepek biriktirmekte ve stok git - tikçe artmakta olduğundan, alâkadarlar kepeğin ihracına müsaade edilmesi için Tica - ret Vekâletine müracaat etmişlerdir.

Deniz işleri:

Limanda durgunluk zail oluyor

Limanımızda birkaç gün evvelce kadar devam eden durgunluk bugünlerde zail olmağa, ithalât ve ihracaat faaliyeti artmağa başlamıştır.

Dün İtalya, Romanya, Felemenk, Amerika bandıralı olmak üzere dört ecnebi vapuru limanımıza gelmiştir.

TAKSİM SİNEMASININ 22 Eylül Cuma

Matinelerinden itibaren göstereceği

Ses Kraliçesi

ÜMMÜ GÜLSÜM'ün

Kıvrak - Lahuti ve hazin sesiyle

ÜMİD ŞARKISI (Neşidei Emel)

Türkçe sözlü Arapça şarkılı hissi, iştimal filminde İstanbul sayın halkını teshir edecektir.

BUGÜN

Görülecek en güzel film

CHARLES BOYER'in

PIERRE - RICHARD VİLLM

ile beraber oynadığı ve bu hafta

SÜMER

Sinemasının

Kemali muvaffakiyetle

gösterdiği

ATMACA

Filmidir.

Bugün saat 11 ve 1 de

tenzilatlı matinerler

Hâdiseler Karşısında

ŞUNDAN BUNDAN

Hep harbden bahsediliyordu:

— Acaba Zigfrit yarıldı mı?

... Varşova düştü mü dersin?

... İtalyanın vaziyeti ne olacak?

... Japonlar da Ruslarla mütareke aktetmişler..

... İngiliz tayyareleri gene beyan - me mi attılar?

... Almanlar ilerliyorlar ha!

... Peki amma sonu ne olur?

Dünya, haftalardanberi dinlediği bu sözlerden bıkmıştı.

— E artık kızıyorum!

Dedi. Hakikaten hiddetlenmişti. Hid - detten vücutu tirtir titriyordu. Dün çı - kan gazeteler bu hâdiseyi şöyle kaydet - tiler:

« Dün gece saat biri on yedi geçe ol - dukça şiddetli bir zelzele hissedilmiştir.

★

Bugünün fıka muharrirlerini, istib - dat devrinin hâvadis muharrirlerine çok benzetiyorum. O zaman dahâvadis ya - zanlar, meselâ bir mekteb kapısının ki - rılması tokmağının yapıldığını yazmak için evvelâ:

«Sıyey maarif vaye hazreti mülkâ - nede» gibi bir formül kullandıktan son - ra:

«Akseray Rüşdiyesinin kırılan kapı tokmağı tamir edilmiştir.

★

Gazeteler, hava taarruzundan korun - mak için Londrada damlara kitab dol - durduklarını yazıyorlar. Merak ettim, acaba bastıkları kitapları satamamış olan bizim kitabeciler...

— Elimizdeki kitapları Londraya gön - dermek imkânını bulsaydık, belki bu - günlerde müşteri çıkardı.

Diye düşündüler mi?

★

Kâğıd azdır, yevmi gazeteler sayfa adedini eksiltmek mecburiyetinde kal - dılar. Mecmualar kâğıd bulmakta çok güçlük çekiyorlar. Kâğıd buhranı, deva - irdeki kırtasiyecilik üzerinde de bir tesir yapıp kırtasiyeciliğin önünü alabilir mi?

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz ?

Golf topile kuş avı

1937 senesi Haziranında Kaliforniyada golf oynayan Charles Hight isminde bir golf meraklısı, golf sopasıyla, topa hızlıca vurunca top hava - ya doğru yüksel - miş ve uçan bir kuş yere düşmüştür.

Kökleri havada bir ağaç

Resmini gördüğünüz ağacı bir bahçıvan yetiştir - miştir. Ağacın dal - li ve yapraklı bu - lunacak üst kısmı, köklerden ibaret - tir; ağacın böyle olmasının sebebi, bahçının ağaç fi - danını başaşağı dikmesindedir.

Kayıktan berber dükkânı

İngilterede Fal - kestan'da bir ber - berin dükkânı yok muş, dükkân kira - hyacak para da el - de edemiyormuş. Bir gün deniz ke - narında hurda bir sandal görmüş. San dal ortadan kesmiş, ve ayağa dikerek dükkân haline getirmiş. Berberin bu dükkânı fazla rağbet görmüş. Şimdi bir ber - ber dükkânı kiralyacak kadar para sa - hibi olmuş amma, yarım kayık içinde berberlik etmeyi daha kârlı buluyor - muş.

Ağaçta yuva yapan karıncalar

Karab adaların da gayet büyük ka - rıncalar bulunmak tadır. Bu büyük karıncaların diğer karıncalardan ayrı bir hususiyetle - ri de yuvalarını diğerleri gibi yer altında yapmayıp ağaçlar üzerinde yapmış olmalarıdır.

Denize hızla inen kuş

Hayvanat müte - hassıslarının deli ismini verdikleri bir nevi deniz kuşunun midesi al - tında hava doldu - rulmuş bir yastığı benziyen, bir uzuv vardır. Kuş bu uzvu sayesinde denize hızla indiği zaman zedelenmekten kurtulmaktadır. Deniz kuşları içinde denize en fazla hızla inen bu kuştur.

Kanguruların doğuşu

Kangurular çok dövüşçü hayvan - lardır. Dövüşmele - ri gayet garib o - lur. Dövüş esnasında kuyruğu üze - rinde dikkleştiren iki ayakları birbir - lerine hücum ederler. Kavgada dört ayaklarını da munta - zaman hücum ve müdafaa için kullan - mayı pek iyi bilirler.

GÖNÜL İŞLERİ

Bir sinir meselesi

— Üç defa bozuştuk, üç defa ba - rıştık. Henüz nişanlıyız da. Şimdi ni - kâh arifesinde tereddüd ediyorum. Ya bu bozuşup barışmalar evlendikten sonra da devam ederse? Diyorum..»

Bu satırları yazan bayan İ. S. İ - tanbuldadır, mektubunun sonuna ilâ - ve ettiği bir fıkradan anlıyorum ki, evlenir evlenmez Ankaraya gidecektir.

Ne iyi! İstanbulun havası çok de - gişkindir, bazı sintirler üzerinde fena tesir yapar. Buna mukabil Ankara yüksektir, kışın soğuk, fakat sağlam bir havası vardır. Ümid ederim ki kar - şılıklı asabiyet üzerinde teskin edici bir tesir yapar. Okuyucuma tereddüd etmemesini tavsiye ederim, hem artık bozuşup anlaşmakta yüz göz olmuşlar -

dır. Tekerrür etse dahi ehemmiyeti olmaz.

★

Bayan «D. K.» ye:

— «Herkes bizi nişanlanmak üzere biliyordu. Şimdi aradaki münasebeti kesince soranlara ne söyleyeceğim?» diyorsunuz.

Çok basit:

— Bir aralık ailelerimizin aklından müphem bir düşünce geçmişti, fakat böyle kaldı, zaten esaslî bir şey de yoktu; dersiniz.

★

İzmirde bay «K. J.» ye:

— Kanun en aşağı 7 yaşına kadar çocuğu annesine bırakır. Eğer ortada fevkalâde mühim ahlâki bir mahzur yoksa.

TEYZE

BUGÜN MELEK AŞKA VEDA Baş rollerde Sinemasında Joan Crawford Margaret Sullivan Melvyn Douglas Bugün saat 11 ve 1 de tenzilatlı halk matinerleri

Lehistanın mukadderatı

Leh topraklarını taksim şayiaları tahakkuk ederse vaziyet ne olacak?

YAZAN

Emekli General H. Emîr Erkilet

"Son Posta",nın askerî muharriri

Dün Leh ordusunun yakın mukadderatının tâbi bulunduğu makûs seyirden bahsetmiştik. Yeni gelen haberler hâdiselere göre tesbit ettiğimiz hatları değiştirmemiştir. Fena hava ve yağmurlar gerçi mütearrızın hareketini daima batılaştırır ve güçleştirir fakat menetmez. Mütearrızı durduracak olan kuvvet bizzat ordudur. Leh ordu -sunda ise Alman askerî savetine karşı koyacak büyük bir mukavemet kudretli kalmamış gibidir. Onun için Leh ordularının geri kalan kısımlarının yakında -belki de doğudan bir Rus ileri hareketi neticesi olarak - teslim olmaları muhtemeldir.

Fakat Sovyetlerin Polonya harbine müdahaleden ziyade Polonyada kararlaşan hisselerini almağa hazırladıkları söylenmektedir. Alman - Rus ademi te -cavüz paktı temelsiz ve karşılıklı ta -vizatsız olamazdı. Çünkü bu paktın hem akdolunduğu zaman ve şartlar ve hem de metni onun hakikaten ve sadece bir ademi tecavüz muahadesinden ziyade bazı muayyen esaslar üzerine kararlaş -tırılmış bir anlaşmadan ibaretti. Amma Ruslarla Almanların uyummuş oldukları esasların neler olduğunu bilemiyorduk. Nitekim bugün de tamamilen malûm de -ğildir. Bunlar ancak zamanla ve hâdi -selerin inkişafıyla birer birer anlaşılabilir -leceklerdir.

İşte bugün az çok tezahür eden Rus -Alman anlaşma esaslarından bir tanesi Polonyanın taksimidir. Fakat alınan ha -berler Polonyanın tamamilen ortadan kaldırılmıyacağını gösteriyor. O halde muhtemel taksimîni şöyle olması pek muhtemeldir.

Evvvelâ, Almanya 1914 ten evvelki hududları yeniden tesis etmek isteyecektir ki bu suretle Danzig, Koridor, yani Pomeranya, Pozenan, Karnovîç ve Katovîç mntakaları tekrar Almanyaaya avdet e -deceklerdir. Fakat bu yerlerle beraber, bilhassa Pozenan eyaletinde, milyonlarca Lehli de Alman tâbiyetine girecek -lerdir. Almanyanın Pozenan'ı, umumi -yetle bir Leh eyaleti olmakla beraber geri almak istemesi Almanyanın içine ve Berline doğru büyük ve mahzurlu bir girinti teşkil etmesinden ileri gelir. Bu girintinin mahzurları hem strateji ve hem de muvasala ve iktisad cihetileridir. Eğer Pozenan müstakbel Lehistan'da bırakılırsa Silezya ile Pomeranya ve do -ğu Prusya arasındaki demiryolu ve kara muvasalası fevkalâde dolaşık ve uzun olur.

Ancak Almanya yalnız 1914 hududla -rile iktifa etmeyecek ve kendisini eski Avusturya İmparatorluğunun varisi ad -dettiğinden Galiçyayı da almak isteye -cektir. Almanların burasını almak iste -meleri yalnız bir miras meselesi de -ğildir; aynı zamanda bir takım askerî ve

Alman topçuları Leh topraklarında alelacele tamir edilen bir köprüden geçerken

iktisadî hesablara dayalıdır ki bunların bir kısmını şöyle sayalım:

1. Rus Ukranyası ve Romanya ile doğrudan doğruya hudud sahibi olmak.
2. Galiçyanın petrol kuyularıyla madenlerini elde etmek.
3. Macaristanla Romanyayı Lehistan -dan ayırmak.
4. Müstakbel küçük Polonyayı da şimal, garb ve cenubundan kavrayarak avucunu içine almak.

Bunların basit bir mütaleası bile gösterir ki Almanyanın Lehistan'da takib ettiği hedefler Danzig ile Koridora inhi -sar edemezdi. Rusyaya gelince Lehistan esasen baş -lıca onun toprakları ile vücud bulmuştur. Fakat merkezi Varşova olmak üzere bir küçük Polonya bırakılacağına göre a -lebi ihtimal, Lehistanın Riga sulhu mu -ahadesiyle 1920 de Sovyet Rusyadan kop -parıldığı şark vilâyetinin Rusyadan iade -sile iktifa olunacaktır. Bu meyanda Vil -na'nın da Litvanya'ya dönmesi muhte -meldir.

İşte belki bir ay sonra Avrupalın şark -ında yeniden vücude gelecek olan Leh -istanın manzarası takriben böyle ola -caktır. Fakat bunun devamlı olması için Almanyanın İngiltere ve Fransayı yen -mesi lâzımdır; yoksa bütün bunlar buz üzerinde yazı yazmağa benzer.

Bundan başka diğer bir mesele daha ortaya atılmış oluyor ki o da Sovyet Rusyanın velev 1920 den evvelki vilâ -yetlerini işgal için olsun Lehistan'a şark -tan girmesinin batı büyük demokrasi devletleriyle onun arasında bir harb se -bebi olup olmayacağıdır.

Fakat eğer Fransa ve İngiltere, bu yüz -den, Almanlara yaptıkları gibi, Sovyet Rusyaya da harb ilân ederlerse işte o zaman harbin umumilesmesine ve dün -yanın 1914 : 1918 de olduğundan çok da -ha beter olarak kana boyanmasına mey -dan verilmiş olacaktır. Sovyet Rusya -nın - elbette tavizler mukabili - Japonya ile vâki yeni uzlaşmaların hedefi böyle bir vaziyet husulünde arkasını ko -rumaktan ibarettir.

H. E. Erkilet

Son Postanın tefrikası: 93

HATİCE SULTAN

YAZAN: ZİYA ŞAKİR

Eski ve yeni hükümdarlar

YENİ PADİŞAH

Musa Paşa ile Ata Molla Hünkâr sofra -sında, büyük bir sabırsızlıkla, yeni Padîşah (Sultan Mustafa) yı bekliyorlardı. Halbuki aradan dakikalar geçtiği halde, tu yeni (Şevketî), bir türlü ortada görünmüyor -du.

Musa Paşa ile Ata Molla, telâş içindeler -di. Çünkü, zühur edecek olan herhangi bir aksilik, bu raddede kadar getirilen işi, al -tüst edebillirdi.

Ata Molla, artık hiddetlendi. Kapının ö -nünde, el peace divan duran harem ağala -rına öfke ile:

— Bre, ağalar! Varın, bakın Sultanı nevacâ hazretlerine, biran evvel, kudümü şevketlerine muntazırız. Biraz, tez buyur -sunlar.

Diye seslendi. Fakat tam haremağaları, ok gibi dışarı -ya fırlarlarken, içeriye kızlar ağası girdi. Şu anda nüfuz ve kudretleri Padîşah'tan da üstün olan ihtilâl müretiplerinin önünde yerle beraber temennâh ederek:

— Sahibi devle: efendilerimiz!.. Hâkânı mahlû hazretleri, veliahd dairesini teşrif buyurdular. Şehriyari cedid efendimiz haz -retleriyle mülakat buyurular!.. Hele bir miktar daha meksû âram buyurulsun.

Dedi. Ata Molla, bu haberdan son derece şüp -helenildi. Hemca Musa Paşanın kulağına e -ğilerek:

— Ne acele?.. Sabık hükümdarın, Jâkik padîşah ile bu günâ mülakâtı caiz değildir. Sakin bir mekrûâl olmasın.

Diye, daha fazla telâş gösterdi. Musa Paşa, köse sakalını kaşıyarak gü -lümseledi:

— Müstercin ol, mev'âna.. bu âric kûsenin fendi, artık Sultan Selim'i yendi. Mev'um, bundan sonra artık ateş olsa, cıvni kadar yer yakar.. Dışarıda, üç bin leşker, pürsi -lâh durur. Enderun ocaklı ile dolmuştur. Bostancıların ise silâhları alımp kâmilien koğuşlarına iddurulmuştur. Gayri, ne telâş buyurursunuz.

Diye, mukabele etti.

★

Bedbaht Sultan Selim, saltanatı, fera -tât edip de harem dairesine girer girmez, coğruca veliahd dairesine girdi.

Başka Padîşahların devranı, bu de -renin cemir olmaları kapısı daima sımsıkı ki -li -li bulunur. Hattâ, o koca demir kapının ar -ları da, Padîşahda dururdu.

Fakat 3 üncü Selim, büyük bir âşerab -lik göstermiş.. kendi veliahdı, bove şid -detli bir tazyika lüzum görmemişti.. Çerek Veliahd Şehzade Mustafa ve gerek henüz çocuk sayılacak bir yaşta bulunan şehzade Mahmud, büyük bir kayıf altında geçiller -di. Hattâ ara sıra, Lâle bahçesi'ne, Bağdad Kasrına, Sinanpaşa köşküne çıkıp geziler -di.

3 üncü Selim, Veliahd dairesine girdiği za -man, orayı telâş içinde buldu. Bütün dolre halkı, oradan oraya koşuyor, yeni Padîşah -ı hazırlayıp dışarı çıkarmak için, herkes meşgul görünüyordu.

Yeni Padîşah, o kadar büyük bir meser -ret içinde idi ki, sabık hükümdarın içeri girdiğini fark edememişti. Ancak, 3 üncü Se -limin —daha hâlâ hâkimiyet azametile til -reyen— âmirane sesi, onu ikaz etti.

Daha beş on dakika evvel (Şehinşahi Ci -han) ünvanını taşıyan.. fakat şimdi, bir En -derun ağası kadar bile kıymet ve ehemmi -yeti kalmıyan 3 üncü Selim, meflûl nazar -larını etrafa gezdirdikten sonra:

— Aziz yeğeni!.. Zati hümayununuza tebrike geldim.

O anda, ötüü odayı, derin bir sükût istilâ etti. Genç da'îl Hüd kumaşından entaris -nin üzerine, Kıymettar bir lâhri - şal sar -makla meşgul olan yeni Padîşahın re'vâ -kim bile nasıl bir hisle - birde-noire sap -sarı kesilerek gözlerini, amcazade'nin göz -lerine dikti.

3 üncü Selim, sesi beyeran ve iztirâbdan titriyerek, sözlerine devam etti:

— Kendi rızam ile, saltanatı, zati şâha -

nenize terke iliyorum. Ne yapalım. Saltanat makamında, bunları fazla kalmamız, mu -kadder değilmiş.. Neferimî, zati hümayunu -nuzun himayesine tevdi ediyorum ve bade -ma, saltanat kaygusile en edna bir hare -kette bulunmıyacağımıza da Kur'anı Mübin üzerine yemin ediyorum.. Bilirsiz ki sizi severim. Bu ânedek, hiç bir yüzden kırıp incitmediğimi zannederim. Buna binaen, şu nazik zamanda, size birkaç söz söylemek ist -terim.. Cenâbıhak şahiddir ki, saltanat devrimde, şü devleti aliyenin ve şü millet'i necibinin terakki ve taalisinden başka bir şey düşünmedim. Ne ettim ve ne işledimse, kâffesi hüsnü niyetledim.. Ancak, bu ma -kamda, dost ve düşmanımı farkedememi -şim.. En'am ve İhsana garkettiğim bir köse ile bir topalm, encam beni bu hale getire -ceklerini aklımdan geçirmemişim. Onları, Allaha havale ederim. Sizi de, böyle yüzlü dost, içi düşman olanların serrinden esirge -mesi için Cenâbıhaktan niyaz ederim.. Sal tanatınız, mübarek olsun. Varın, âfiyet ve saadelle cülûs buyurun.

Dedi. Ve, kollarını açarak büyük bir sa -mimiyyetle, yeni padîşahı, kucaklayıp öpmek istedi.

Fakat, şu anda kalbi saltanat hırsı ile çar -pan.. ve bir saniye evvel, Osmanlı tahtına oturmaya can atan yeni padîşah, öyle bir hâleti ruhiye içinde idi ki, 3 üncü Selim'in içi yana yana söylediği o sözleri ehemmiyet vermedi. Kendisine açılan samimi kolları da, çok soğuk ve telâşlı bir hareketle mu -kabele gösterdi.

3 üncü Selim, bu istiskal karşısında, sar -sıla sarsıla, veliahd dairesinden ayrıldı. Hün -kâr sofasının yanındaki dehlizden geçerek kendi dairesine doğru yürümeye başladı.

Fakat tam, (3 üncü Muradın geçid yeri) denilen dehlize gelince, birdenbire başı sa -ğa çevirdi. Açık duran kapıdan, Hünkâr so -fasının hasmeti ve bu hasmet içinde başba -şa verip oturan Musa paşa ile Ata Molla gö -züne ilişti.

3 üncü Selim, bunları görür görmez o de -recede büyük bir heyecana kapıldı ki, bir an duraladı. İhtimal ki içeri girip, yüzlerine tükürerek.

— Alçak hainler!.. Beni bu hale getirdik -ten sonra, buraya girip oturmaya da mi cür et ettiniz?..

Diye, bağıracak!.. Fakat, hiç bir hare -kette bulunamadı. Sadece, sararmış çehre -sinin bütün hatları: gerilerek dudakları kı -pırdadı. Derhal (Çeşmeli sofa) ya daldı. O -radan da (Ocaklı sofa) yı dolaştı. Taht ka -pısından, Valide taşlığına çıktı. Hiçkura hiç -kara ağlayan saraylıların arasında sessizce geçerek, dairesine gidip kapandı.

★

Yeni padîşah, büyük bir sevinç içinde idi. Gerek (Has odada) saray erkânı ile devlet ricaline ve gerek (Akağalar kapısı) nın ö -nünde halka yapılan (biat merasimi), çok parlak geçti.

O gün, (Cuma) idi. Bütün işler olup bi -tinceye kadar, öğle namazı vakti gelmişti.

Sarayın (Hânıyeri) nde ve diğer top ba -taryalarının bulunduğu yerlerde, toplar at -ılıyor. Sellimîye kılgışının önden, Dolma -bağçe sahillerinden, Ortaköyden Salıpaazarı önüne kadar sıralanmış olan (Beylik gemi) -lerde bembeyaz dumanlar yükseliyor.. bu -tün İstanbul ufukları, tarrakalarla inliyor -du.

Sokaklarda, tellâllar dolaşılıyor: — Devlet ve hükümet, Sultan Mustafa Hanındır.

Nidaları, kulakları çınlatıyor.

Halk, 3 üncü Selim'in sukutu ile, Dördün -cü Mustafanın cülûsundaki mananın şea -metini anlayamıyordu. Evler, sokaklar, mey danlar, kandiller ve fenerler, aynalar ve a -vizeler, şallar ve bayraklarla donatılıyor. herkes, cülûs şenliklerinin neşesine hazı -rlanıyordu.

(Arkası var)

IX

Vasimin gelmesiyle hayatımda bir değişiklik olacağını tahmin etmiş ve buna üzülmüş -tüm; fakat tasavvurlarım boşa çıktı; bilâkis sevinmem lâzım gelirmiş; çünkü Cahid bey bir parça dümdüz geçen günlerimde güzel ve tatlı tebeddül yapıtı. Filhakika artık her sabah, bir balıkçı kız gibi yarı çıplak bir halde deniz kenarında dolasamıyordum; buna mani oldu, fakat buna mukabil kendisi bana yeni eğlenceler tertib etti. Birkaç defa, ya bir kira otomobili ile, yahud da kendisinin kullandığı tek atlı arabasıyla civarda gezintiler yaptık. Bana şehrin en güzel köşe -lerini gösterdi. Bu gezintiler hoşuma gidiyor -du ve Cahid beyle beraber sokağa çıkacağım zamanlar, eski günlerin intikamını almak için, tuvaletime çok itina ediyordum. Bir gün bunun farkına vardı, dudaklarında ilk defa gördüğüm tatlı bir tebessümle:

— Bu ne zarafet küçük hanım: artık si -zinle beraber sokağa çıkmak için yanınızda kilerin kendi giyimlerine çok itina etmesi lâzım gelecek.. dedi.

En büyük iltifatlardan daha büyük olan bu sözlerle yüzüm kızardı. Vasime bakarak mahcup bir sesle sordum:

— Benimle alay mı ediyorsunuz?

— Hayır Semiha, hakikati söylüyorum. Bir sene içinde zevklerimizde hasıl olan tebeddüle cidden hayran oldum ve seni bu yüzden tebrik ederim. Artık seninle, bilâ tereddüd her yere gidebilirim. Hangi elbisenin ne zaman giyileceğini pek iyi öğrendiğin ve seçtiğin esvabların hepsi sade olduğu kadar zarif.

— Tesekkür ederim efendim; bu sözlerinle benim üstümden ağır bir yük kaldırdı.

Hakikaten de öyle oldu. Vasimin cesaret

"Son Posta"nın tefrikası: 40

NAKLEDEN

DAĞLARIN ESRARI

MUAZZEZ TAHSİN BERKAND

verici kelimelerinden sonra artık onunla so -kağa çıkacağım zaman gülmeye görünmekten korkmuyordum, daha serbest hareket ediyordum. Bir sabah, kahvaltıda ederken vasimin yen -gesile kaş göz işaretleri ederek gizli gizli gü -lüşükleri nazarı dikkatimi cebeltti; hattâ, niçin yalan söylüyeyim, buna bir parça alı -ndım da... Hislerimi yüzümden okumaya alış -kın olan Cahid bey bu teessürümün farkında olmuş olmalı ki, aynı gizli gülüşle yüzüne baktı.

— Seni hiç hoşlanmıyacağım bir yere gö -türmek istiyorum Semiha.

— Mutlaka resmi bir ziyaret olacak.

— Hayır, pek resmi değil..

— ????

Nahide hanım buruşuk yanaklarını gere -rek gülmüştü:

— Beni üzmetken zevk duyuyorsunuz siz!

— Sesimdeki hırçınlıktan utanarak önüme baktım; fakat elimdeki yağlı ekmeği ağzıma götürmeden duruyordum. Biraz dokunsalar ağhyacaktır.

— Seninle bir kotra gezintisi yapmak is -tiyorum Semiha amma bundan hoşlanmaz -sın diye korkuyorum.

Benim denizi ne kadar sevdiğimi ve Cahid

beyin kıyıda duran kotrasına ne kadar büyük bir hasretle baktığımı bildikleri için alay ediyorlardı; fakat ben artık bu şakayı fark edecektim haldede değildim. Sevincimden çilgına dönerek yerimden fırladım, gayri ihtiyari bir hareketle Cahid beye koşup ellerini tuttum. — Sahi mi? Beni kotra ile mi gezdirecek -siniz? Ah ne saadet!

Vasimin yeşil gözleri sonsuz bir şefkatle yüzüme daldı; dudaklarındaki tebessüm ge -nişledi.

— Evet Semiha, Muharrem ağaya kotrayı hazırlamasını tembih ettim, birazdan çıkar; gezeriz. Hava pek güzel.

Sevinçle ellerimi gıptım:

— Ne iyi! Ne iyi!

Nahide hanım bu sefer açıkça gülmüştü.

— Aklın başından gitti Semiha, çayını iç -sene!

On yaşındaki bir çocuk gibi taşkınlık gö -sterdiğime mahcup olarak tekrar yerime o -turdum ve ekmeğimi yemiye koyuldum. Bu hareketimle ciddi ve ağır başlı vasimi kız -dırmış olmaktan korkuyordum amma onun da bugün neşesi üstünde idi.

— Karımı iyice doydur, deniz havası iştih -nâ açar da acıkırsan karışmam!

Bir saat sonra, arkamda beyaz kolsuz el -biseim, başımda kırmızı benekli eşarpımla Cahid beyle beraber kotraya bindim. O da beyaz ketenden bir pantolon ve lâciverdi bir süveter giymişti.

— Eline yünüü bir hırka aldın mı küçük kız?

— Evet aldım, merak etmeyiniz.

Ne güzel, ne harikulâde saatler! Beyaz mar -ti kanadlarını açarak mavî denizde uçarken başımın içinde sonsuz bir saadetin kaynağı -ğımı duyuyordum. Kotra ile ilk defa gezdiğim o günün hatırasını ömrümün sonuna kadar muhafaza edeceğim. Ondan sonra sık sık, bu gezmeleri tekrarlardım. Bazan vasim sa -bahları öğleye kadar evin üst katındaki oda -sına kapamı çalışıyor, akşama doğru kotra -ya biniyor, bazan de erkenden denize açıla -rak öğleden sonrasını çalışmaya hasrediyor -du. Beni yanına almadığı zamanlar pence -remden onun denizin suları üzerinde kayıp gittiğini içinde büyük bir hasretle seyred -er, onun avdetini büyük bir helelece beklerdim.

Cahid beyle aynı dam altında yaşamaya alışmıştım artık; onun varlığı beni eskiden olduğum gibi sıkıyordu. Filhakika o, müstes -na bazı saatler haricinde gene her zamanki

mağrur, müteazzım ve fevkalâde ciddi adam -dı amma şimdi artık bu şahsiyetin arkasında iyi ve müşfik bir kalb taşıdığına inanıyor -dum.

Onunla beraber yaşarken, hiç farkında ol -madan, büyük istifadeler ediyordum. Kütüp -hanesinden seçtiği kitapları bana veriyor, bu kitaplar hakkında benimle konuşuyor, yanlış anladığım noktaları sükunetle izah ediyordu.

Nahide hanımın iyi tahsil görmüş bir ka -dın olduğunu söylemiştim. Bazan biz yemek odasında başbaşa oturup iş işlerken Cahid bey yanıma geliyor, okuduğu kitaplarda hoşuna giden bazı pasajları ona tekrar ed -iyor. Hava fena olduğu zamanlarda Cahid beyin bizim odamıza inerek güzel hikâyeler okuduğu, gezdiği, gördüğü yerler hakkında bize çok enteresan hikâyeler anlattığı da olu -yordu.

Onun bende alâka ile takib ettiği şeyler -den biri de İngilizce derslerimle tamburun -du. Her gün mutlaka bir iki saat bunlarla meşgul olmama ısrarla istiyordu. Hattâ bir gün:

— Yoksa kotra gezintilerine veda et!

Diye tehdid bile etti.

Maamafih, bütün bunlara rağmen onda bana yabancı kalan ve anlayamadığım birçok şeyler vardı. Meselâ, bazı günler bizimle neşeli konuşuktan sonra gezmeye gidiyor ve çok düşünceli, hattâ mahzun bir tavırla av -det ediyordu. Bazan da onun yengesile baş -başa verip çok üzüntülü bir mükâlemeye dal -dığını görüyordum. Ben yaklaşıncaya susuyor -lardı. Bir gün yengesinin ona.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Mengen köylerinde petrol aranıyor

Maden arama mühendislerinin çalışmaları iki yıl sürecek, şimdiden bazı ocaklarda petrol bulunduğu neticesine varıldı

Mengenden yazılıyor: Geredeye bağlı «Pazarköy» ihtiyarlarının anlatışına bakılırsa 300 senelik nahiyе merkezi - dir.

Nahiyeye bağlı köylerden olan Türk beyli ve Beşler halkı kendi olayretleriyle bir pazar meydana getirmişlerdir.

Beş senedir kurulan bu pazar halkın ihtiyaçlarını her hususta temin etmektedir.

Ankara, Zonguldak ve Adapazarı otomobil yolu nahiyenin ortasından geçtiği için «Pazarköy» mülhakatına bir istasyon vazifesi de görmektedir.

Dört köyün iştirakile vücutte getirilen ilk mektep aynı zamanda yarı leylidir.

Nahiyе merkezinde köyleri birbirine bağlayan noksanz bir telefon santrali, orman koruma evi ve radyolu çaynolar vardır. Maden arama mühendisleri

tarafından Hacıahmed ve Sarıkızlar köylerinde tetkikat yapılmaktadır. Bu araştırmanın iki yıl devam edeceği söylenmektedir.

Şimdiden iki koldan açılan bazı ocaklarda, petrol bulunduğu neticesine varılmıştır. Bu işde bugün için 50-60 aemele faaliyete geçmiştir.

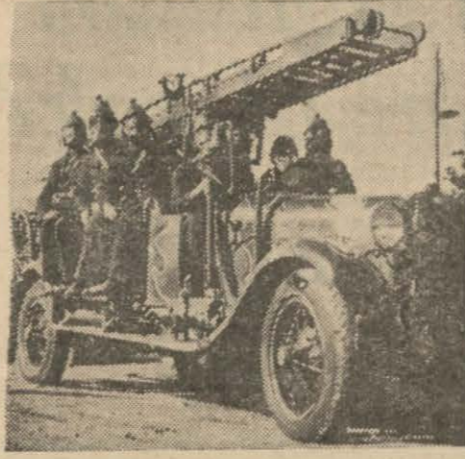
Zonguldaktan 150 aemele isteterek tetkik sahasının sür'atle genişletilmesi düşünülmüştür.

Maden sahası baş mühendisi ve mesai arkadaşları nahiyе merkezinde oturmaktadırlar.

Hafriyatı büyültülen mahaller ihtiyacı için tertibat alınmış ve bu arada ray ve yüzden fazla vagon getirilmiştir.

Bu iktisadi faaliyetlerin güzel ve mamur Pazarköyünü kısa bir zamanda bir kaza merkezi haline getireceğinden şüphe yoktur.

Izmir itfaiyesinin kadrosu genişletiliyor

Izmir (Hususi) — İzmir itfaiye kadrosuna bazı ilâveler yapılması mecburiyeti hasıl olmuştur. İtfaiyenin yaptığı tecrübelerden müsbet neticeler alınmış ise de eleman noksanı göze çarpmıştır. Bu itibarla kadro bir misli artırılacaktır. Resim İzmir itfaiyesini bir manevra da göstermektedir.

Izmirde pasif korunma tecrübeleri

Izmir (Hususi) — Halkımız hava tehlikelerine karşı pasif korunma tedbirlerini büyük bir sükûnet içinde tamamlamaktadır. Halk tipi gaz maskesi satışında en ilerde bulunan vilâyet İzmirdir.

Bütün resmî daireler memurlarından başka, fabrikalarda çalışan memur ve emepler de gaz maskeleri tedarik etmişlerdir.

Bu arada umumî binalarda korunma tedbirleri alınmış, bilhassa umumî şehir hizmetlerini gören müesseselerin her türlü korunma tedbirleri tamamlanmış bulunmaktadır.

Pasif korunma talimatnamesine uygun olarak muhtelif işlerde çalıştırılacak kollar ayrılmıştır. Sıgnak işleri ikmal edilmiş olduğundan, şehrin bu bakımdan korunması, şehir halkının emin yerlerde bulundurulması temin edilmiştir.

Yeni yapılan evlerin hepsinde hususî sıgnaklar mevcuttur.

Yukarı mahallât halkı, İzmir şehrinin altında mevcut kapılardan girerek mahfuz ve tabii sıgnaklardan istifade edebileceklerdir.

Nazillide mahsul satış kooperatifleri

Nazilli (Hususi) — Mahsul satış kooperatifleri, memlekette müstahsilin elindeki düşük ihrâcât ürünlerini değer fiatını temin etmekle beraber düşük fiatla müstahsil elinden çıkmasını mani olmaktadır.

Bu faydalı teşekkül bilhassa; üzüm, incir, pamuk gibi memleketimizin mühim ihraç malları üzerinde nazım bir rol oynamaktadır.

Izmirden Bozdoğan'a kadar yayılmış ve kurulmuş olan incir tarım kooperatiflerinden Nazilli ve Kuyucak bölgesi şimdilik istifade edememektedir.

Bu vaziyet tam mahsul idraki sırasında bulunan mahallî müstahsili ara-tıccarlarına muhtac bırakılmaktadır. Bu da mahsulünü düşen bir fiat üzerinden satmasına sebep olmaktadır.

Köylümüz: Nazilli Kuyucak ve civarı müstahsillerini sinesinde toplayacak bir satış kooperatifinin burada da tesisini istemektedir.

Bu haklı ve çok yerinde isteği İzmir kooperatifler merkezinin tetkik ederek Nazillide de bir mahsul satış kooperatifinin teşkiline karar vermesini dileriz.

Kalecik panayırında güreşler ve koşular

Çankırı, (Hususi) — Bu yıl Kalecik'te 27 Eylül'den Birinciteğine kadar devam edecek olan panayırın iyi geçmesi hususunda lâzım gelen tedbirler âlâkalar tarafından alınmaktadır. Bu arada pehlivan güreşleri ve at yarışları yapılacaktır.

Panayır her türlü alışveriş ve bilhassa hayvan satımını üzerinde toplayacaktır.

«Son Posta»nın tefrihası: 21

BİR CASUS KADININ HATIRALARI

Yazan: Martha Richara

Çeviren: Hatice Hatib

Patronların hususî kâtibeleri

— Hayır hiç zannetmem. Bu isim bana hiç bir şey hatırlatmıyor.

— Roegel hakikatte Boh Wernerden başka kimse değildir.

— Ne diyorsun? Kabil değil.

— Gayet doğru söylüyorum.

Boh Werner casusların en büyüğü, ele geçirmiş bir hayaldir! Sen harbde, Scotland Yardın adamlarını bile ele almadı yegâne Alman casusu o idi.

1917 de üniformalı, Kanadalı bir zabıt olarak İngiltereye gelmişti. Kağıtları mü-kemmeldi. Uzun müddet sonra oyunu anlaşılmıştı. Yakalanacağı zaman bir İngiliz harb tayyaresine kaçmağa muvafak olmuştur. Jorman:

— Şimdi Boh Werner bu ajansta ne iş görüyor?

— Diye sordum.

— Harb zamanında yaptığı gibi memleketi için Fritz Felden ile birlikte çalışıyor.

— Ne? Bernli Felden mi?

— Evet. Makaslı adam.

Bu da pek meşhur bir casustu! Demek Alman ikinci bürosunun şeflerinden biri olan bu adam da F... sokağında ajansta çalışıyor öyle mi?

Jormanın verdiği bu sen malûmat benim bu işe girmeğe karar vermemiğe bir amil olmuştu. Çünkü Felden'in şöreteli casusluk âleminin bir efsanesi idi.

Harbi Umumide, Alman dostu bir İsviçreli kadının evine saklanarak Fransadan gelen bütün gazeteleri, mecmuaları birer birer okuyup, sonra bu suretle kendine mahsus bir sistem icad ederek, bütün harb müddetince Fransız kuvvetlerinin mevkiilerini ve ilerleyişlerini tesbit etmişti.

Demek şimdi bu iki meşhur casus, Felden ile Werner F... sokağında 83 numarada bir iş ajansını idare ediyorlardı öyle mi? Onların işi şimdi metalurji müesseselerinin faaliyetini öğrenmekti. Fransanın her büyük fabrikasında, gayet iyi iş gören bir adamı buluyorlardı, belki de fabrikada çalışan bir memur, haberi olmadan ve istemeden onlara istediği malûmatı veriyor, kendi vatanına ihanet ediyordu!

Nicolas Jorman'ın bana anlattıkları yalan değildi. Çünkü, Fransada birçok gizli malûmatın harice aksettmiş olduğuna ben de duymuştum. Kimden şüphe etmek lâzımdı? Bunun yapan kimdi? Enebi teknişyenlerden mi şüphe etmek icab ediyordu? Yoksa Fransız mühendisleri mi vatanlarına ihanet ediyorlardı? Jorman benim sözümü kesmişti:

— Hayır, gizli malûmatı harice aksettiren patronların hususî kâtibeleridir!

— İmkân yok. Böyle mühim bir işte çalışan hiç bir kadın vatanına bu türlü ihanet edemez!

Jorman gülmeğe başlamıştı:

— Canım onlar bu işi yaparlarken vatanlarına ihanet ettiklerini zannetmiyorlar. Bir Fransız zabiti, daha doğrusu Fransız zabiti kılığında girmiş olan bir adam, mühim fabrikalarda, direktörlerin, hususî kâtibelerini gidip buluyor. Onlara, ikinci büronun bir kartını gösteriyor. — Tabii bu kartların sahte olduğunu alıyorsun - bu kartları gösterdikten sonra onlara:

«Ben diyor, hükümet tarafından, direk-törünüz ve bazı mühendisleriniz hakkında tahkikat yapmağa memuram. Bana lâzım olan malûmatı gizlice, kimsenin haberi olmadan vermeniz sizin vatanınıza karşı hissettiginiz merbutiyetten bekliyorum.»

— Oh... Sahi bu suretle hareket ederek muvaffak olmuştun mu?

— Elbette. Otuz bir fabrikaya yapılan böyle bir müracaattan yirmi yedisinde muvaffak olmuştum.

— Fakat sen bütün bu şeyleri nasıl biliyorsun Jorman?

Jorman tebessüm etmişti. Sahi ben onun, bana da malûmat satmakta olduğunu tamamiyle unuttum. Daha doğrusu bu malûmatı bana, ona yapacağım bir hizmet mukabilinde veriyordum.

Jormanın verdiğim zaman çok müteheyyic idim. Bristol oteline gelince soğuk kanlılıkla bütün bu işitliklerimi düşünmeğe başlamıştım. Jormanın bu seytanca projelerine kendimi kaptırmak bir delilik değil mi idi? Harbin nihayetindenberi artık ikinci büro ile âlakamı tamamiyle kesmiş bulunuyordum. Bin güçlükle Rodvel ile Verdenin elinden kurtulmuşum. Bütün eski hatıralarımdan ne büyük müşkülâta sıyrılmıştım. Von Krohn ile Ah. Berjin hayalleri tam yakamı bırakmış olduğu bir sırada, kendi arzularıyla yeniden bu kâbusları mı girecektim? Jormanın bana verdiği rol çok tehlikeli bir şeydi! Kendimi çok tanıtmış olduğum bir memleketin payitahtında, bir politika işine karışmak akıllı bir adamın yapacağı şey mi idi?

Öyle bir iş ki, içinde ikinci büronun şefi miralay von Bredow, Schleicher kabinesinden von Sx, ve rahib Constantinopp gibi adamlar vardı. Evet hakikatte böyle bir işe girmek tam manasile bir delilik idi.

Buna mukabil Jorman bana bazı malûmat veriyordu. Jorman aramızda «kâtibeler meselesi» adını verdiğimiz Alman gizli teşkilâtının en mühim bir teşekkülünü öğreniyordum. Bir taraftan böyle düşünürken bir taraftan da acele ile gıyınmışım. Yüzüme kalın bir vuallet koymuştum. Constantinopp meselesi beni hiç âlkâdâr etmiyordu.

«Kâtibeler meselesine» gelince: Bu iş te, memleketim için pek mühim olduğu halde son dercede nazik bir işti. Sonra da ben artık casuslukla meşgul olmamağa yemin etmişim.

Böyle olduğu halde acele ile gıyınıp otelden çıkmıştım. Otelin önünde duran otomobillere ihtiyaten binmedim. Unter den Linden ta öbür ucuna kadar yürüdükten sonra bir otomobile atladım. Jormanın sözle-

rini düşünüyordum. Kâtibeler meselesinde, Fransız zabiti kılığında meşgul bir adam veya adamlar vardı! Bunlar kimlerdi? Burada Berlinde bir ajans bürosuna, Fransız fabrikalarının sırları satılıyordu. Jorman bana:

— Büroda bir üçüncü şahıs daha vardır ki, onu hemen hemen orada kimse tanımaz. Bu adamın bütün teşkilâtı idare ettiği muhakkaktır. Bu harbden sonra Alman tebaasına geçmiş bir beyaz Rustur. Eskiden Çarın zabıtlarındanmış. İsmi Carl Wonsvore olmuştur. Bir matbuat ajansının direktörlüklerinden birine geçti. Zannedersem bu ajans bilhassa Sovyet Rusya'da çok yayılmış olan Deutsch Ost Presse Bureaudur. Bu teşekkül F. Strasseden ayrıldı. Bunlar birbirlerine istihbaratlarını bildirirler

— F. Strasse ajansında sadece sımsal istihbarat mı alınıyor?

— Hayır, arazi alım satımı, emlak işleri, emlak üzerine borç para verme, hususî poliçeler, memurlara para ikrazı işleriyle de meşgul olurlar. Hatta bir de matbaaları bile vardır. Tamamile ticari olan bu cephe ardunda vesak hazırlar, mukavese eder, tecrübe eder, muhakeme ederler, tahmin ederler, taahhüdlere girerler, birçok beynelmilel casusları kabul veya reddederler. Oraya hakiki veya sahte evrakı almak veya satmak için Ceneveden veyahud da daha başka bir yerden insanlar gelir. Orada çalışan insanlar mahduttur. Fakat hepsi de hakikaten seçme insanlardır.

Alman ajanlarıyla F. Strasse erkânharbiyesi arasında irtibat vazifesini bir kadın görür.

Harbden evvel Louise Walter, Ruhrlu büyük bir sanayicinin kâtibesi idi. O akıllı bir kadın için böyle bir işin çok âlaka verici bir faaliyeti yapmasına müsaide olduğuna derhal anlamıştı. Patronun bütün muhaberatı onun elinden geçiyordu. O aynı zamanda şefinin bütün münasebetlerini de pek iyi biliyordu. O da saygıni istifade dostluğun tesisine imkân bulabiliyordu.

Harb sırasında Rouse Walter Alman gizli teşkilâtı hesabına çalışabilmek için bu dostluklarından büyük istifadeler temin etmişti. O, Berlinin ikinci bürosu casuslarının yetiştirilmeğe olduğu casusluk mektebinin çıkması adediler mahdud casuslardan biri idi. Jorman bana, Fransız fabrikalarından almak istenilen malûmatın kâtibeler vastasıyla olmasını Louise Walterin teklif etmiş olduğunu söyledi.

Verner ile Felden bu fikri çok güzel bulmuşlar ve «kâtibeler meselesi» si bu suretle meydana gelmiş.

(Arkas: var)

Izmir ihracatçıları Ankarada

Izmir (Hususi) — Ticaret odası ve borsa reisleriyle başlıca ihracat tacirlerinden sekiz kişilik bir heyet hükümetimize temas eylemek üzere Ankaraya gitmiştir.

Başvekâlet ve Ticaret Vekâletleriyle temas ederek dış ticaret işleri hakkında hükümetimize izahat verecek ve direktif alacaklardır.

Ankaraşya giden heyetin üzerinde duracağı esaslar şunlardır:

1 — Sigorta primleri yüzde 5-10 radindedir. Bu ise ihracat mallarımızın maliyetini yükseltmiştir.

2 — İngiliz lirasının temevvüci ve diğer para kurlarının ihdas eylediği hususî vaziyete, dış ticarete istikrar teminini gayri mümkün kılmaktadır.

3 — Takas şirketinin, takas primlerini ödemekte acele etmemesi, ihracat imkânlarını azaltmaktadır.

Lisansa tabi ihracatta lisansların daha pratik bir şekilde hazırlanması lâzımdır. Menedilen ihracat maddelerinden bazılarının müsaade verilmesi lâzımdır.

Lüleburgazda iki yangın

Lüleburgaz (Hususi) — Bu hafta içinde Lüleburgazda iki yangın olmuş ve bir basara meydan verilmeden söndürülmüştür.

Eskişehirde hayvan ıslahı çalışmaları

Eskişehir (Hususi) — Memlekette At materyali itibariyle zengin, ıslah ve teksirine müsaide olan Eskişehir-Çifteler havalisinde hayvanlık hususî bir teşkilâtla idare edilmektedir. Vilâyetin on sekiz muhtelif yerinde köylerde açılan sıfat istasyonlarında Ziraat Vekâletinin emirleriyle Çifteler aygır deposundan verilen yüz baş kıymetli damızlık aygır ile köylümüzün kısırklarının tabii ve sunî tohumlaması yaptırılarak temiz kanlı tay alınması faaliyetine devam edilmektedir. Köylerde bulunan bu on sekiz sıfat istasyonunun her birine ayrı ayrı memur edilen veterinerler yetiştiricinin hükümet aygırlarından zamami istifadesini temin için aynı zamanda damızlığa yara-

mıyan aygır ve erkek tayları inşa etmektedir.

Gelecek senelerde de devam edecek olan bu çalışmalar sayesinde vilâyette adedi on bine yaklaşan kısırklarla istenilen evsafı haiz at materyeli elde edilecektir. Resim bu işte çalışmakta olan veteriner grupunu göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Divor ki:

— Sorma başıma gelenleri Hasan Bey..

... Bizim bayanla dün gece biraz atıştık..

... Bana kızarak evden fırlayıp gitti. Nereye gittiğini sordum. (Cehennem) dedi.

Hasan Bey — O halde merak etme! Böyle kısa bir Avrupa seyahatine çıkmıştır.

Sovyet-Japon mütarekesi dün başladı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Mütarekenin ihtiva ettiği hükümlere göre, yakında teşekkül edecek olan muhtelif bir komisyon, Mogol - Mançu hududunu tesbit edecektir.

Fransızlar diyorlar ki:

Paris 16 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Fransız matbuatı, Sovyetler Birliğinin hatta hareketinin «büyük meşgul» teşkil ettiğini tebarüz ettirmekte ve bu hatta hareket gazetelerin mühim surette endişesini mucib olmaktadır.

Sovyetlerin niyetleri, henüz karandır. Daha doğrudan doğruya bir müdahaleden korkunakla beraber, İvestia'nın beyanatını tartalım. Bu gazete diyor ki: «Sovyetler Birliği muhtemelen olarak çarpışmaya girecektir, fakat teyakkuz ile hareket neticesini takib etmektedir.»

Sovyetlerin silahlı bir müdahalesi takdirinde, muahede mucibince, Romanya müdahale edecek ve o zaman bütün Balkanlar ve ezcümle şark üzerine böyle bir sikleti kabul etmeyecek olan Türkler mücadeleye sürülenecektir.

Rusların Almanyanın yanısında müdahalesi üzerine, bütün antikomünist devletler, hattâ Almanyanın müttfikleri bile anlaşmazlığa sürülenecektir ve ezcümle İtalyanın intizar hatta hareketi çabukça inkişaf edebilir.

Amerikalılar diyorlar ki:

Vaşington 16 (A.A.) — Hariciye nezareti mahfelleri, Rus - Japon mütarekesi haberini karşısında hiç bir sürpriz göstermemekte ve esasen bunu beklemekte olduklarını bildirmektedirler.

Aynı mahfellerin tebarüz ettirdiğine göre, bu mütareke, Rusyaya Polonya meselesine iyice karışmak, Japonya'ya da halen Mançukoda tuttuğu orduyu Çine göndermek imkânlarını verecektir.

Vaşington yarı resmî mahfellerinin kanaati, Çinde muhasamatın devamı keyfiyeti karşısında Amerika birleşik devletlerini bigâne kalamıyacağı merkezindedir. Amerika birleşik devletleri, dokuz devlet muahedesinden doğan bütün haklarını tam surette mahfuz tutmaktadır.

Rus politikası, Amerikan diplomatik mahfellerinin eşash düşüncelerinden birini teşkil etmekte berdevamdır. Bu mahfeller, Alman - Rus paktının yarattığı misalden sonra bu politikanın Avrupa'ya yeni ne gibi sürprizler saklamakta olduğunu soruşturmaktadır.

Resmî mahfeller, her zamankinden daha ziyade, tereddüd içinde bulunmakta, zira bu siyasetin yeni vehesi hakkında habere malik değildirler. Sovyet kit'alarının garb hududu boyunca tahşidi ise bu meşkükiye endişe de ilâve etmektedir.

Bugünkü Rus - Japon anlaşmasının mümkün kıldığı Alman - Rus tam işbirliği tehdidi, Amerikan diplomatik mahfellerinde en derin endişeler doğurmakta ve bunun kongrenin bitaraflık kanunu üzerinde yapacağı müzakerelerde mühim bir unsur teşkil edileceği sanılmaktadır.

Filhakika, bazı siyasi müşahidelerin fikrine göre, bir nasyonal sosyalist - komünist ehlihalibi karşısında halkın ve efkârı umumiyenin aksülâmeli, Amerikan inifratçılarının bitaraflık kanununun tadiline karşı ileri sürecekleri mütaleaları zayıflatacak mahiyette bulunmak - tadır.

İtalyanlar diyorlar ki:

Roma 16 (A.A.) — Akşam gazeteleri, Mogol - Mançu hududunda muhasamata nihayet veren Sovyet Japon paktının ehemmiyetini tebarüz ettirmektedir.

Giornale d'Italia, diyor ki: Bu anlaşma, dünyanın büyük bir kısmında sulhü garanti ediyor. Bundan başka bu anlaşma, Sovyetler birliği ile Japonya arasında daha sıkı anlaşmalara bir esas teşkil edebilir.

Tribuna diyor ki: Pek muhtemel olarak bu anlaşma, bilâhare, bütün anlaşmazlıkları ortadan kaldırarak ve umumî işbirliği hutunu tesbit ederek umumî bir pakt mahiyetini alabilecektir. Tokyo - Moskova münaşebelerinde tam bir değişiklik vukua gelmiş gibidir.

Almanlar diyorlar ki:

Berlin 16 (A.A.) — «D. N. B.»: Alman gazeteleri, Japon - Sovyet anlaşmasının akdinden dolayı duydukları büyük memnuniyeti gizlememektedir.

Berliner Börsen Zeitung, diyor ki: «Bu anlaşmadan memnûn olmamız çok tabiidir. Bilhassa şu bakımdan ki, bu anlaşma ile her iki taraf, diplomatik anlaşmazlıklarının ve Mogol - Mançu hududundaki kanlı çarpışmaların, yalnız anlaşmazlıktan memnuniyet duyan tek bir memlekete, yani İngiltereye yaradığını kabul etmiş bulunuyor.»

Pester Lloyd gazetesi Berlin muhabiri, Rusyada kısmî bir seferberlik hareketi olduğundan bahsederken, şu satırları yazıyor:

«Rusyanın kısmî bir seferberlik yaptığı hakkında gelen haberleri neşrettikleri sırada Alman gazetelerinin ilâve ettikleri mütalealardan vazih surette anlaşılıyor ki Berlin, Rus politikasının hali hazırdaki temayülleri hakkında malûmat şüphilidir. Ruslar tarafından itihaz edilen tedbirler, burada hiç bir suretle hayreti mucib olmamaktadır. Lehistan'daki askerî hareket halen o vaziyete gelmiştir ki muharebenin siklet merkezi Lehistanın garb sahasından şark sahasına intikal etmiş denilebilir.»

Lehler diyorlar ki:

Moskova 16 (A.A.) — Moskova'daki Polonya mahfelleri, Pravda'nın başyazısına, ilk bakışta Ukranya ve garbi Belorusya'daki Polonya eyaletinin «Tazyik altında bulunan Rusları»nın kurtarılması bahsinde Sovyet noktai nazarını gösterir mahiyette bulunmasına rağmen, fazla ehemmiyet atfeylememektedir. Her türlü ihtimaller henüz imkân dairesinde bulunmakla beraber, burada en ziyade yayılmış bulunan noktai nazar, Polonya mukavemeti tamamilen kırılmadıkça Sovyetlerin Polonya aleyhine herhangi bir harekete geçmeyeceklerdir. Aksi takdirde, Pravdanın bu sabahki başyazısı, İstonyalılar tarafından tahliyesi ihtimalinde Rusların Alman nüfuzu haricinde tutmak istedikleri muntakaları gösterir gibidir. Fakat bu vaziyette, bu hareket, Polonyaya karşı bir hareket olmayacaktır. Bütün bu sebeblere dayanarak tahminlere göre, Almanlar, Rusları, Polonya bir kere mahvolduktan sonra İngiltere ve Fransanın ilk imkânında sulhe dönmeklerine inandırmağa çalışmaktadır. Halbuki o zaman Almanya, bizzat Sovyetler Birliğinin hududlarına gelmiş olacaktır. Bu vaziyette, Sovyetleri kat'î olarak kendi tarafına almak için Almanların Ruslara «bizimle mi, yoksa bize karşı mı» sualini sormaları ihtimalinden hiç te harîş değildir.

Fransızlar vaziyeti nasıl görüyorlar?

Paris 16 (A.A.) — Havas, şimdiki kadar vukua gelen muhasamatın aşağıdaki kritiğini neşretmektedir:

On gündenberdir Fransız ordusu, Sarr ve Palatinat cephesinde yavaş, fakat emniyetli ilerlemektedir.

Majino ve Zigfrid hattı arasında

Zigfrid hattı ile Maginot hattı arasında zaptedilen mevziler, 15 Eylül gününün elde edilen araziye düzeleme tahsis olunması mecbur kılacak derecede mühimdir. Yeni cephenin kuvvetini, birbirî ardına ilk hatlara yaptıkları mukabil taarruzlarda, topçu ateşlerinde ve hattâ hava hücumlarında hiç bir netice almamakla, bizzat Almanlar isbat etmiş bulunmaktadırlar.

Fransızların muvaffakiyetleri

Fransız askerlerinin zaptettikleri mevzilerin ve tabyelerin hususî mahiyeti nazarı dikkate alınırsa muvaffakiyetin ehemmiyeti bir kat daha tebarüz eder. Zaptedilen bu mevziler ve tabyeler, Zigfrid hattının ileri müdafaa sistemini teşkil etmekte ve yalnız bir istikamette kullanılmak üzere yapılmış bulunmaktadırlar. Fakat bunları işgal eden

Fransız askerleri, bazan birkaç gün içinde, hattâ bazan da birkaç saat içinde, bu mevzilerin istikametini döndürmeğe muvaffak olmuşturlar. Bu suretle Fransız ordusu, esas Zigfrid hattına hergün daha ziyade kuvvetli ve daha ziyade tehlikeli bir taziyk icra et-

mekte, Majino hattı ise hergün daha ziyade genişleyen bir saha ile muhafaza edilmektedir.

Menî bir muvaffakiyet

Fakat bu müsbet muvaffakiyet, çok daha mühim olan menî bir muvaffakiyet ile iki misli kıymet kesbeylemiş bulunmaktadırlar. Fransız kit'alarının seferber edilmesi ve tahşid olunması bitirilmiş, birçok İngiliz askerleri Polonya şehirleri üzerinde hücumlar yapar ve motörli kit'aların taarruzunu hazırlar veya itman ederken Fransız askerî sebekesi de yerine yerleştirilmiştir.

Polonyada vaziyet

Almanların Polonyadaki askerî zaferleri, gayri sabit ve muvakkat bir mahiyet arz etmektedir. An'anevi taktiğine sadık kalan Alman genel kurmayı, iki cemaatın kayarak Polonya ordusunu İtalyaya çalışmaktadır. Bu nun için süratli hareketi İhtimaldir. Zirhli birlikler, arklarında kamyonlarla gelen piyade kuvvetleri olduğu halde, yollar üzerinde bütün süratle ilerlemekte ve rastladıkları unsurları dağıtmaktadırlar. Fakat Alman kit'aları, araziye işgal etmiyor, arazinin her tarafına serpilmiş mukavemet növeleri bırakıyor. Ve mukavemetin daha ziyade kolay olduğu şehirler önüne geldiği zaman çevrilme tehlikesi karşısında çok defa ricat ediyor. Ezcümle, hâlâ mukavemet ocakları bulunan Gdynia'da, Varşovada ve Alman rad yosunun düştüğü İlanda pek ziyade acele ettiği Lwow'da böyle olmuştur. Bu suretle Polonya ordusu, birçok parçalara ayrılmış,

SPOR

Galatasaray - Beşiktaş bugün karşılaşiyor

Lig maçları hazırlıkları vesilesile hususî bir maç kararlaştırılan Galatasarayla Beşiktaş, bugün Şeref stadında karşılaşacaklardır.

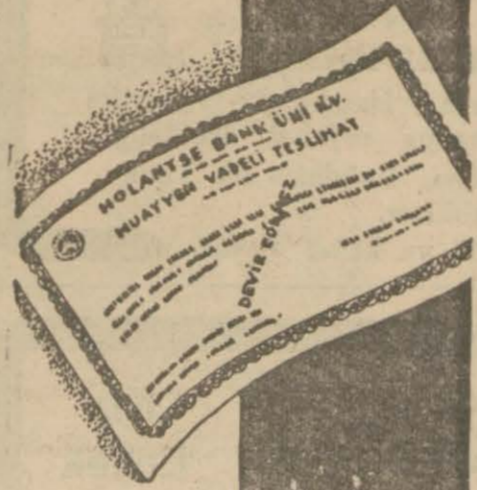
Gece maçlarında, bu mevsim çıkarcacı takımı ortaya koymuş olan Galatasarayla mukabil, Beşiktaşın takımı henüz malûm değildir. Her ne suretle olursa her yaptıkları maça büyük bir zevk mevcut olan Galatasaray - Beşiktaş arasındaki bugünkü karşılaşmanın mevsim başı olmasına rağmen pek zevkli olacağına şüphe yoktur.

Beyoğluspor - Şişli maçı

Gece maçları turnuvasının son oyunu Beyoğlusporla, Şişli arasında oynandı. Devrenin birinci dakikasında bir gol yapan Şişli, üçüncü dakikada bir gol yediği için oyun 1-1 berabere oldu. Devre bu suretle bitti.

İkinci devrede Beyoğluspor 18 inci dakikada bir gol yapmış, Şişli 23 üncü dakikada bir gol yaparak maç 2.2 berabere bitmiştir.

Yeni teslimat
ilmühaberlerimiz

Riziko yok

Kayıp yok

Emniyet dahadır

Faiz daha çoktur

HOLANTSE BANK
ÜNİ NV

Istanbul Üniversitesi A. E. P. Komisyonundan:

Yapılacak işler	Keşif Lira	Teminatı Lira	İhale günü ve saati	İhale şekli
Birinci Şürüji Kliniği asansörü	13915	1044	25/9/39 Pazar. tesisi 14	Kapalı zarf
Birinci Şürüji ve göz klinikleri taransformatör dairesi inşaatı.	14599.07	1095	14.5	, ,
Tedavi kliniği transformatör dairesi inşaatı	11398.13	855	15	, ,
Tedavi kliniği elektrik ve telefon santrali.	6125.50	410	15.5	Açık ,

Yukarıda yazılı işler Üniversite Rektörlüğünde hizalarında yazılı şekilde eksiltmeye konulmuştur.

İstekliler kapalı zarfla yapılan işlerin dosyalarını muhammen bedelin «yüz binde beşi» nisbetindeki bedelini Üniversite muhasebesine yatırmak suretile Rektörlükten alabilirler. Telefon santrali keşfi her gün Rektörlükte görülür.

Bu işe girebilmek için 939 Ticaret odası vesikasile dosyalarındaki ilân şartlarında yazılı vesikalarla teklif mektublarını ihale günü saat 13 e kadar Rektörlüğe vermeleri. «7103»

Istanbul Telefon Müdürlüğünden:

İdare ihtiyacı için 200 ilâ 300 ton Marınlâve kömürü ile 70 ilâ 121 ton yerli kok kömürü kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılmıştır. Muhammen bedel 6409,50 lira, muvakkat teminat 481 lira olup eksiltme 21 Eylül 1939 Perşembe günü saat 15 de müdürlük binasındaki satınalma komisyonunda yapılacaktır. İstekliler muvakkat teminat, makbuz veya banka mektubu ile kanunî vesalki muhtevî kapalı zarflarını o gün saat 14 de kadar komisyonaya vermelişlerdir. Şartnamesi hergün Levazım âmlirliğinde görülebilir. (6984)

P. T. T. Umum Müdürlüğünden

1 — İdare ihtiyacı için 360 ton gazovül kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılmıştır. 2 — Muhammen bedel (46800) muvakkat teminat (3510) lira olup eksiltmesi 29/Eylül/1939 Cuma günü saat (16) da Ankarada P. T. T. Umum Müdürlük binasındaki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler muvakkat teminat makbuz veya banka teminat mektubuna kanunî vesalki ve teklifi muhtevî kapalı zarflarını o gün saat 15 e kadar mezkûr komisyonaya vereceklerdir.

4 — Şartnameler Ankarada P. T. T. Levazım İstanbulda P. T. T. Levazım ayniyat şubesi müdürlüklerinden 234 kuruş mukabilinde verilecektir.

(3763) (6251)

Istanbul Defterdarlığından

Senelik muhammen icarı Lira - müddeti

Büyükdere: Hacıosman bayırında ve Tarabya yolu kenarında 17 dönüm 600 metre murabbî arazi. 40 3 sene

Yukarıda mevkî yazılı arazi hizasında muhammen senelik icar bedeli üzerinden 16/10/39 tarihine kadar bir ay müddetle açık artırmaya konulmuştur. Talebelerin % 7,5 pey akçelerini vakti muayyeninden evvel yatırmak üzere müddet zarfında haftanın Pazartesi ve Perşembe günleri saat 14 de Defterdarlık Millî Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları. (7397)

4 üncü icra memurluğundan gayrimenkul satış ilânı

Bir borçtan dolayı mahcuz olup üç yemimli ehliyükü marifetle kıymeti takdir olun ve satılmasına karar verilen Fındıklıda Sellmehatun mahallesinde Dereci sokakında eski 7-7 mükerrer yeni 7-9-11 sayılı iki bab dükkan ve fevkinde odalar, samanlık ve arabalık mahallî beşte dört hissesi açık arttırma ile satılığa çıkarılmıştır.

Gayrimenkulün evsafı: Gayrimenkulün beden duvarları kârgir döşemeleri ahşap olup elektrik tesisatı vardır. Altında 7-9 N. lu iki dükkan olup cepheleli camkânlar ve döşemeleri gımento kaplıdır. 7 N. lu dükkan altında bodrum vardır. Ayda 5 lira icar getirmektedir.

9 N. lu dükkanında da ayda beş lira icar getirmektedir. Buraya çift kanadlı kapıdan girilirdi zemin taş döşeli avluda bir kuyu ve bir helâ ve arka tarafta bir ahır vardır. Birinci kat. Taş merdivenle çıkılan sahanlıktan iki tarafa ayrılan ahşap merdivenle çıkılır, cephe cihetine bir koridor üzerinde üç oda bir helâ bir mutfak olup içinde ayda altı lira veren kiracı vardır. Diğer arka kısmında bir koridor üzerinde iki oda ve odadan geçilen bir mutfak ve bir helâ vardır. Her iki kısım arasında dam: çinko bir koridor halinde aydınlık yeri vardır. Mesaha: 172 metre murabbîdir.

Takdir olunan kıymeti: Heyetî umumiyesine 1720 lira kıymet takdir olunmuştur.

Hududu: Bir tarafı Hatice hanım vereselerinin konak yol mahallî bir tarafı İkbâl hanım menzilli ve bahçesi ve bir tarafı aherin uhdesinde bulunan 22 zira mahal ve bazan Petronun firmı ve tarafı rabîl Dereci caddesiyle mahduttur.

1 — İşbu gayrimenkulün arttırma şartnamesi 20/9/39 tarihinden itibaren İstanbul 4 üncü icra dairesinin muayyen numarasında herkesin görülebileceği için açıktır. İlanda yazılı olanlardan fazla malûmat almak isteyenler işbu şartnameye ve 38-4125 dosya numaralı memuriyetimize müracaat etmelidir.

2 — Arttırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin % 7 bağık nisbetinde pey ve millî bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir.

3 — İpotek sahibi alacaklıları diğer alacaklıların ve itiraf hakkı sahiplerinin gayrimenkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrata dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakî mısillatle birliçte memuriyetimize bildirmeleri icab eder. Aksi halde hakları tapu sicilli ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından harîş kârlırlar.

4 — Gösterilen günde arttırmaya iştirak edenler arttırma şartnamesini okumak ve lüzumlu malûmat almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar.

5 — Gayrimenkul 19/10/39 tarihinde Perşembe günü saat 14-13 ya kadar İstanbul dördüncü icra memurluğunda üç defa bağırdıktan sonra en çok arttırana ihale edilir. Ancak arttırma bedeli muhammen kıymetin % 75 şını bulmaz veya satış isteyenin alacağı ruçhanı olan diğer alacaklılar bulunup da bedel bunların bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok arttırının tahahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün daha temdil edilerek 3/11/39 tarihinde Cuma günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul dördüncü icra memurluğunda arttırma bedeli satış isteyenin alacağı ruçhanı olan diğer alacaklıların bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacakları mecmuundan fazlaya çıkmak ve muhammen kıymetin % 75 şını tutmak şartile en çok arttırana ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilemezse ihale yapılmaz ve satış 2280 numaralı kanuna tevfiikan geri bırakılır.

6 — Gayrimenkul kendisine ihale olunan kimsede derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimsede arz etmiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmazsa hemen 15 gün müddetle arttırmaya çıkarılır en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için % 5 den hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimize açılan tahsil olunur. (135)

7 — Alıcı arttırma bedeli haricinde olarak yalnız topu ferağ harcını 20 senelik vakıf taziv bedelini ve ihale karar pullarını vermezse mecburdur.

Müterakim vergiler; tenzifat ve tanzifat ve dellâliye resminden mütevellid belediye rüsumu ve müterakim vakif icaresi olıciya aid olmayıp arttırma bedelinden tenzil olunur. İşbu gayrimenkul yukarıda gösterilen tarihte İstanbul 4 üncü icra memurluğ odasında işbu ilân ve gösterilen arttırma şart namesi dairesinde satılacağı ilân olunur.

fakat imha edilmemiştir. Polonya arazisi derinliğine işgal altına alınmış, fakat râm olunmamıştır. Cephe harbinin yerine, büyük bir karışıklık kalmı olmuştur. Bu, Alman ordusunun muvaffakiyetlerini istismar ve takviyeden meneylemektedir.

Polonya Alman kuvayı külliyesini işgal ederken, Fransa ve İngiltere, denizler haki miyetinin kendilerine verdiği muazzam avantajdan azami istifade etmeğe çalışmaktadır. İki filonun denizaltı korsanlığına karşı mücadelesi, ticaret gemilerinin torpillenmesini durdurmuş veyahud mühim surette azaltmış gibidir. Pariste bir abluka nezareti ihdası, ekonomik harbin bütün manasile or-

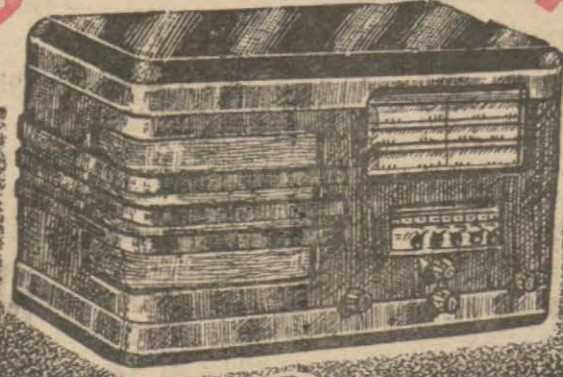
ganize edilmekte olduğunu isbat etmemektedir. Gamalı haçlı bayrak, Baltık denizi haricî hiç bir denizde artık gözükmektedir. Almanya, 1918 de, şimali Fransadan Ukranyaya kadar bütün Avrupaya hâkimdi. Böyle olduğu halde Almanya, ekonomisi ve maliyesi ile inhilâl etmişti. Motörli kit'aların Polonya yolları üzerinde ilerlemesi, aynı sebeplerin aynı neticeleri vermesinin öndüncü geçimiyektedir.

Zayı — Bursa kız muallim mektebinde 1934 - 1935 seneleri tedris yılına aid eğitim şahadetnameyi zayı ettin. Yenisi alınacağından eskisinin hükmü yoktur.

Nezahat Kesingül

BİR SAHESER

1940 AKÜMÜLATÖRLÜ

7 LAMBALI

GENERAL ELECTRIC

RADYOLARI GELDİ

SATIŞ DEPOSU
Beyoğlu İstiklâl Caddesi

No. 28 Tel. 43849

Rutubet
hucretiOtomatik
Stasyon
düğmeleri

Göz ayarı

Bulunduğu
odayı tenvir
eden ayrıca
cihaz

GENERAL ELECTRIC
MAĞAZASI

HANS WALTER FEUSTEL

Firmasının İstanbul, Galata Rıhtımı 45 No. daki
NORDLOYD SEYAHAT ACENTASINDA

Bütün dünyada kara, deniz ve hava yolculuklarına aid biletler satılmakta
ve en doğru malûmat verilmektedir.

Mektup adresi: F. K. 1436

Tel: 41178

Bremen'de Norddeutscher LLOYD umumî acentalığı

Bundan başka: Türkiye Cumhuriyeti Devlet hava yolları, Ankara - Hamburg - Amerika hattı, Hamburg - Alman Afrika hatları, Hamburg "MER,, orta Avrupa seyahat acentalığı, Berlin Alman Lufthansa A. Ş., Berlin - Irak devlet demir yolları, Bağdat - İlk Tuna buharlı Gemiler işletme Şirketi, Viyana acentahkları.

Cumartesinden maada hergün 8 den 18 e ve Cumartesi günleri 17 ye kadar açıktır.

Nişantaşında: Eski Feyziye

yatılı **İŞIK LİSESİ** Kız
yatsız Erkek

Memleketimizin en eski hususî lisesidir. Ana, ilk, orta ve Lise kısımları vardır. Kayıt için hergün mektebe müracaat edilebilir. İstiyenlere mektep tarifnamesi gönderilir.

Telefon: 44039

İstiklâl Lisesi Direktörlüğünden:

- 1 — Bütün sınıflar için yatılı ve yatsız, kız ve erkek talebe kaydına devam olunmaktadır.
- 2 — İsteyenlere kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir.
Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası Telefon: 22534

KIZILAY

C. Genel merkezi Başkanlığından:

- 1 — Eksiltmeye konulan iş: Kızılay C. Aksaray Hastabakıcı Hemşire mektebi ahşap bina tamirâtı, tahmini keşif bedeli (2221) lira (58) kuruştur.
- 2 — Bu işe aid evrak şunlardır:
A — Keşif cetveli.
B — Hususî fennî şartname.
İstiyenler bu evrakı Kızılay C. Hastabakıcı Hemşireler okulu müdüriyetinden meccanen alabilirler.
- 3 — Eksiltme 22.9.939 tarihinde Cuma günü saat 10,30 da Kızılay C. Hastabakıcı Hemşireler okulu müdüriyetinde yapılacaktır.
- 4 — Eksiltme, açık eksiltme usulüyle yapılacaktır.
- 5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 166 lira 65 kuruş muvakkat teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup komisyona ibraz etmesi lâzımdır.
- 6 — Eksiltmeye en az bir parçada (3000) liralık bina inşaatı yapmış ve iyi bir şekilde bitirmiş olduğuna dair resmi iş sahiblerinden alınmış iyi hizmet vesikaları.
- 7 — Cari seneye aid Ticaret Odası vesikası.

ŞİRKETİ HAYRİYEDEN:

Mevsim sonu münasebetiyle 18 Eylül 1939 Pazartesi sabahından itibaren:
1 — Vapurlar Altinkum ve Sütluçe iskelelerine uğramıyacaktır.
2 — Salacak hattına aid 308, 310, 312, 314, 318, 320, 330, 307, 309, 311, 313, 317, 319 ve 329 numaralı seferler yapılmıyacaktır.
3 — Her akşam 23.35 de Üsküdar'dan Köprüye yapılmakta bulunan seferden Salacak hasfedilmiştir.

İstanbul Levazım Âmirliğinden:

İstanbul Dikimevile Bursa Saraçevi için 200 ilâ 250 kuruş yevmiye ile iki saraç ustası, 2 numaralı Dikimevinde teşekkül eden heyet tarafından imtihan ile alınacaktır. Tabloların dilekçe ve bonservislerle birlikte 21/9/939 Perşembe gününe kadar Toophane-ye 2 numaralı Dikimevi Müdürlüğüne müracaatları. «438» «7411»

Dünya Muharrirlerinden Tercüme-
meler Serisi No. 37

O. HENRY

BOLİVAR İKİ

KİŞİYİ ÇEKEMEZ.

Türkçeye çeviren;
Hasan Âli Ediz

Fi 50 Kr.

REMZİ KİTAPEVİ

MASAL DÜNYASI

Ercümen Behzadın yeni kitabıdır.
Yakında çıkıyor.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yapuracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir. Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlançılık Kollektif Şirketi
Kahramanşade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emec

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem USAKLIGIL

KANZUK

Yeni - DERİ MERHEMİ

Alelûmum cild hastalıklarında tavsiye edilen en mükemmel merhemdir. Soğuk ve sıcakian mütevellid cild çatlamaalarında, eğzema ve ustura yaralarında muannid ve ka-panmayan yaralarda faidelidir. Yeni-deri merhemi her eczanede bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

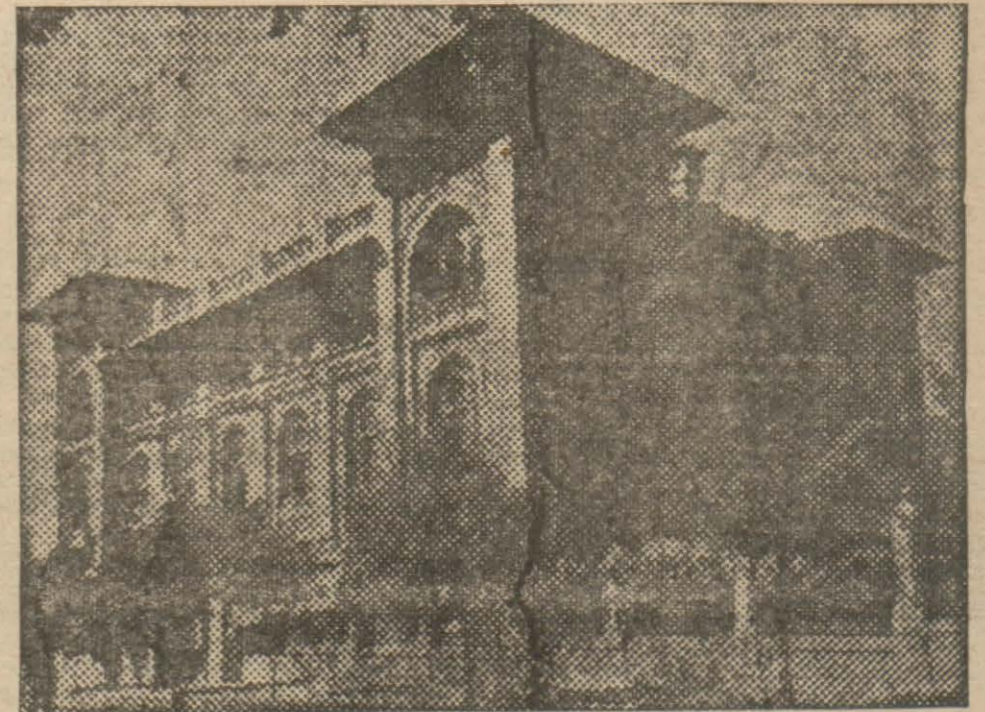
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Aded 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Üniversite Rektörlüğünden

Askerlik dersleri imtihanları 21 Eylülde başlayacak ve 15 İkteşrinde bitecektir. Alâkadarların Üniversite talim taburu komutanlığına müracaatları. (7231)